

2004 balandžio 30
Nr. 8

Lietuvos
Katalikų
Bažnyčios
informacijos
centro
leidinys

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Šiame numeryje:

Popiežius

Žinia 38-osios pasaulinės visuomenės komunikavimo dienos proga	2
Laiškas kunigams 2004 m. Didžiojo ketvirtadienio proga	19

Lietuvos Vyskupų Konferencija

Lietuvos vyskupų laiškas Gyvybės dienos proga	4
---	---

Bažnyčia Lietuvoje

Konsekruota Dievo Gailestingumo šventovė	6
Lietuvos Caritas apibendrina savo veiklos rezultatus	6
Atsinaujinimo diena „Kad mūsų džiaugsmui nieko netrūktų“	7
Konferencija „Pasauliečių vaidmuo Bažnyčioje“	8
Konferencija „Meilė – šeimos siela“	10

Homilijos

RADIKALUS ATNAUJINIMAS V Velykų sekmadienis (C)	17
DVASIOS PAŽADAS VI Velykų sekmadienis (C)	18

Bažnyčia pasaulyje

Popiežius jaunuoliams: „Nebijokite plaukti prieš srovę!“	21
Popiežius akcentavo nešališkų istorinių tyrimų svarbą	23
Biblija rodo kelią į laimę	23

Popiežius Jonas Paulius II

Žinia 38-osios pasaulinės visuomenės komunikavimo dienos proga (2004 05 23)

TEMA: *Medijos šeimoje: pavojus ir turtas*

Brangūs broliai ir seserys!

1. Nepaprasta visuomenės komunikavimo priemonių plėtotė ir didesnis prieinamumas teikia ypatingas ne tik individų, bet ir šeimų gyvenimo praturtinimo galimybes. Sykiu šeimoms šiandien tenka nauji iššūkiai, kylantys iš visuomenės komunikavimo priemonių įvairių ir dažnai prieštaringų pranešimų. Tema, parinkta 2004 m. Pasaulinei visuomenės komunikavimo priemonių dienai – „Medijos šeimoje: rizika ir turtas“, – labai aktuali, nes akina blaiviai apmąstyti tai, kaip šeimos naudojasi komunikavimo priemonėmis, ir kaip komunikavimo priemonės traktuoja šeimą ir šeimos rūpesčius.

Šių metų tema taip pat primena visiems, tiek komunuotojams, tiek asmenims, į kuriuos jie kreipiasi, kad visam komunikavimui būdingas moralinis matmuo. Kaip sakė pats Viešpats, burna kalba tai, ko pertekusi širdis (plg. Mt 12, 34–35). Žmonių moralinį lygį kelia arba smukdo jų tariami žodžiai ir jų pasirenkamos žinios. Štai kodėl atsakingiems profesionaliems visuomenės komunikavimo srities darbuotojams, tėvams ir ugdytojams būtina išmintingai ir išvalgiai naudoti visuomenės komunikavimo priemones. Juk jų sprendimai daro didelę įtaką vaikams ir jaunuoliams, už kuriuos jie atsakingi ir kurie galiausiai yra visuomenės ateitis.

2. Dėl visuomenės komunikavimo rinkos pavyzdžio neturinčio plėtimosi pastaraisiais dešimtmečiais daugeliui šeimų visame pasaulyje, net turinčioms gana kuklias pajamas, jų namuose tapo prieinami milžiniški ir įvairūs komunikavimo priemonių ištekliai. Todėl joms atsivėre praktiškai neribotos informacijos, ugdymosi, kultūrinio turtėjimo ir net dvasinio augimo galimybės, toli pranokstančios tas, kurias anksčiau turėjo daugelis šeimų.

Sykiu tos pačios komunikavimo priemonės geba padaryti šeimoms daug žalos, pateikdamos nepakankamą ar net iškreiptą gyvenimo, šeimos, religijos ir moralės viziją. Šią galią stiprinti ar griauti tokias tradicines vertybes kaip religija, kultūra ir šeima aiškiai suvokė Vatikano II Susirinkimas, kuris moko: „Deramam naudojimuisi šiomis priemonėmis būtina, kad visi, kurie jomis naudojasi, būtų susipažinę su moralės normomis ir jų tvirtai laikytusi“ (*Inter mirifica*, 4). Bet kurios formos komunikavimas turi visados vadovautis etiniu pagarbos tiesai ir žmogaus asmens orumui kriterijumi.

3. Šios mintys ypač tinka šeimai traktuoti visuomenės komunikavimo priemonėse. Viena vertus, santuoka ir šeimos gyvenimas dažnai vaizduojami jautriai, realistiškai ir kartu simpatiška, aukštinant tokias vertybes kaip meilė, ištikimybė, atleidimas ir dosnus savęs atidavimas kitiems. Tas pats pasakytina ir apie visuomenės komunikavimo priemonių pasiūlą, kur pripažįstami susituokusių porų ir šeimų neišvengiamai išgyvenami pralaimėjimai ir nusivylimai – įtampos, konfliktai, nesėkmės, klaidingi sprendimai ir skausmingi poelgiai, tačiau kartu stengiamasi atskirti tai, kas teisinga, nuo to, kas klaidinga, tikrą meilę nuo jos klastočių ir parodyti šeimos kaip pamatinio visuomenės vieneto nepamainomumą.

Kita vertus, visuomenės komunikavimo priemonės šeimą ir šeimos gyvenimą perdėm dažnai vaizduoja netinkamai. Neištikimybė, nesantuokiniai lytiniai santykiai ir moralinio bei dvasinio požiūrio į santuokinę sandorą stygius pateikiami nekritiškai, kartais sykiu net ginant skyrybas, kontracepciją, abortus ir homoseksualumą. Toks vaizdavimas, skatinantis priešišumą santuokai ir šeimai, kenkia visuomenės bendrajam gėriui.

4. Sąžiningas komunikavimo etinio matmens apmąstymas turi virsti praktinėmis iniciatyvomis, kuriomis siekiama pašalinti visuomenės komunikavimo priemonių keliamus pavojus šeimos gerovei ir laiduoti, kad šie galingi komunikavimo įrankiai liktų autentiškais praturtinimo šaltiniais. Ypatinga atsakomybė tenka komunuotojams, taip pat viešajai valdžiai ir tėvams.

Popiežius Paulius VI pabrėžė, kad profesionalūs komunikavimo srities darbuotojai turėtų „žinoti ir gerbti šeimos poreikius, o tai kartais reikalauja didelės drąsos ir visada didelio atsakomybės jausmo“ (Žinia 1969 m. Pasauli-

nės visuomenės komunikavimo priemonių dienos proga). Nelengva atsispirti komerciniams spaudimams ar reikalavimams taikytis prie pasaulietinių ideologijų, bet būtent tai yra atsakingo komunikavimo pareiga. Rizikuojama daug kuo, nes kiekvienas kėsinimasis į pamatinę šeimos vertybę yra kėsinimasis į tikrąją žmonijos gerį.

Pačiai viešajai valdžiai tenka svarbi pareiga skatinti santuoką ir šeimą dėl visuomenės gerovės. Deja, šiandien daugelis pritaria ginčytiniams liberaliems argumentams, kuriuos perša tam tikros grupės, palaikančios praktikas, gilinančias šeimos krizę ir silpninančias pačios šeimos sampratą, ir tuo grindžia savo elgesį. Nepaprastai svarbu, kad viešoji valdžia, nesigriebdama cenzūravimo, nustatytų reguliacinę politiką ir reguliacines procedūras, laiduojančias, kad visuomenės komunikavimo priemonės nesikėsins į šeimos gerį. Įgyvendinant tokią politiką, turėtų galėti dalyvauti šeimų atstovai.

Asmenys, atsakingi už politiką komunikavimo priemonių srityje ir viešajame sektoriuje, irgi privalo siekti komunikavimo priemonių išteklių teisingo paskirstymo nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu, sykiu stengdamiesi nepažeisti tradicinių kultūrų. Komunikavimo priemonės neturėtų atrodyti turinčios programą, priešišką sveikoms tradicinių kultūrų vertybėms, ar siekiančios pakeisti tas vertybes sekuliarizuotos vartojimo visuomenės vertybėmis, laikant tai globalizacijos procesu dalimi.

5. Tėvai, kaip pirmutiniai ir svarbiausi savo vaikų ugdytojai, kartu patys pirmi moko juos naudotis komunikavimo priemonėmis. Jie pašaukti mokyti savo vaikus „saikingai, kritiškai, budriai ir protingai naudotis šiomis priemonėmis“ (*Familiaris consortio*, 76). Kai tėvai tai daro nuolatos ir tinkamai, šeimos gyvenimas labai praturtėja. Net ir gana mažus vaikus galima pamokyti svarbių dalykų apie komunikavimo priemones, būtent to, kad jos gaminamos žmonių, trokštančių perteikti savo žinias; kad tos žinios dažnai akina ką nors daryti – pirkti tam tikrą gaminį, abejotinai elgtis, – kas nenaudinga vaikui ar nesuderinama su moralės tiesa; kad vaikai neturėtų nekritiškai priimti ar mėgdžioti tai, ką atranda visuomenės komunikavimo priemonėse.

Tėvai taip pat turėtų reglamentuoti naudojimąsi komunikavimo priemonėmis namie. Tai reiškia planuoti ir atrinkti programas, griežtai riboti laiką, kurį vaikai skiria komunikavimo priemonėms, paversti pramoga šeimos patirtimi, neleisti naudotis kai kuriomis komunikavimo priemonėmis ir reguliariai jų visų atsisakyti kitokios šeimos veiklos labui. Tėvai pirmiausia turėtų rodyti savo vaikams gerą apgalvoto, selektyvaus naudojimosi komunikavimo priemonėmis pavyzdį. Jiems galėtų būti naudinga kartu su kitomis šeimomis gvildinti bei aptarinėti naudojimosi komunikavimo priemonėmis keliamas problemas ir jų teikiamas galimybes. Šeimos turėtų tiesiai sakyti prodiuseriams, reklamuotojams bei viešajai valdžiai, kas joms patinka ir kam jos nepitaria.

6. Visuomenės komunikavimo priemonės turi milžinišką teigiamą potencialą sveikoms žmogiškoms ir šeimoms vertybėms skatinti, taip prisidedamos prie visuomenės atnaujinimo. Profesionalūs komunikavotojai, turint omenyje jų didelę galią formuoti idėjas ir daryti poveikį elgesiui, privalo suvokti, kad jiems tenka moralinė atsakomybė ne tik už visokius galimus padaršimus, pagalbą ir paramą šeimoms, bet ir už išmintingą, nuovokų ir padorų temų, susijusių su lytiškumu, santuoka ir šeimos gyvenimu, pateikimą.

Komunikavimo priemonės daugelyje namų ir šeimų kasdien svetingai priimamos kaip pažįstami svečiai. Šią Pasaulinę visuomenės komunikavimo priemonių dieną akinu profesionalius komunikavotojus ir šeimas pripažinti šią nepakartojamą privilegiją ir nuo jos neatsiejamą atsakomybę. Tegu visi išitraukusieji į komunikavimo lauką suvokia tikrai esą „milžiniškos dvasinės galios, priklausančios žmonijos paveldui ir skirtos praturtinti visą žmonijos bendruomenę, tvarkytojai ir valdytojai“ (*Kreipimasis į komunikavimo priemonių specialistus*, Los Angeles, 1987 m. rugsėjo 15 d., 8)! Ir tegu šeimos, besistengiančios gyventi kaip gyvybės ir meilės bendruomenė, skiepyti jaunuoliams sveikas moralines vertybes ir skatinti solidarumo, laisvės ir taikos kultūrą, komunikavimo priemonėse visuomet atranda paramos, padaršimo ir įkvėpimo šaltinį!

Vatikanas, 2004 m. sausio 24 d., Šv. Pranciškaus Salezo šventė

JONAS PAULIUS II

Lietuvos vyskupų laiškas Gyvybės dienos proga

Mylimos šeimos, broliai ir seserys Kristuje!

Kasmet minime Gyvybės dieną ir kasmet su nerimu bei liūdesiu regime, kaip svarbiausiai šios šventės žiniai – Gyvybės žiniai – iškyla klastingos kliūtys. Pokyčiai, kurie veikia kiekvieną šeimą, kiekvieną asmenį, kurie lemtinai tautos ir valstybės ateičiai, verčia vis labiau susirūpinti. Visatos Kūrėjas pašaukė žmogų būti bendradarbiu puoselėjant Jo sukurtą Pasaulį. Žmogus tai daro kiekviena gera mintimi, žodžiu ir veiksnu, tačiau ypatingu būdu Pasaulio kūrimas pratęsiamas, kai užsimezga nauja nepakartojama gyvybė, kai gimsta vaikai. Dievas šią užduotį patikėjo šeimai, bet jos autoritetas šiandien ignoruojamas ir žlugdomas. Jaunuoliai nelinkę įsipareigoti, vedusieji meta savo pareigas, valdžia atideda šeimos politiką rytdienos darbotvarkei, o žurnalai ir televizija liaupsina gyvenimo būdą, kuriame nėra vietos naujai gyvybei.

Kai primename valstybės pareigūnams ir partijų lyderiams apie šeimos ir gyvybės globą, beveik niekas neprieštarauja, deja, šiuos klausimus nustelbia kitos dabarties aktualijos. Bet juk tai, apie ką kalbame, yra labiausiai neatidėliotinas dalykas – vaikai gimsta ir užsimezgosios gyvybės žudomos kasdien, jaunos poros kiekvieną dieną renkasi gyvenimo būdą ir modelį. Jiems būtų kur kas lengviau pozityviai apsispręsti, daugybė motinų ir tėvų lengviau atsidustų, o tūkstančiai gyvybių būtų išgelbėtos, jeigu atsakingi už Lietuvos dabartį bei ateitį valdžios žmonės stabtelėtų ir susivoktų:

Lietuva jau kelerius metus gyvena demografinės krizės sąlygomis. Mažėja vaikų, todėl uždaromos mokyklos, visuomenė sensta, menksta mokesčiai, o didėja socialinės išmokos. Verslininkai vis garsiau kalba apie būtinybę didinti imigracines kvotas, nes kai kurioms ūkio šakoms jau stinga darbininkų. Lietuvnių tauta tampa panaši į tirpstantį ledkalnį, nuo kurio kasmet nesugražinamai atskyla vis didesnė dalis.

Gyventojų mažėjimas aiškinamas blogomis materialinėmis sąlygomis, tačiau ekonomika kyli, sotesnės duonos perspektyvos veriasi, todėl esminė, gilioji yra moralinė, etinė problema. Kol žmogus nelaikomas didžiausia vertybe, kol žiūrima tik kiek naudos, malonumo jis gali suteikti, sunku tikėtis, kad jo atėjimo į pasaulį bus trokštama kaip savaiminio gėrio. Valstybės politikai tenka didelė kaltės dalis, jog vaikai skirstomi į planuotus ir neplanuotus, lauktus ir nelauktus, norimus ir nenorimus. Valstybė atsakinga už tai, kad šeimos dažnai jaučiasi kaltos, tarsi privalo pasiteisinti, jei gimdo daugiau nei vieną ar du vaikus.

Valstybė neatlieka savo priedermių gindama žmogų, nes vis dažniau girdime apie naują diskriminacijos formą, kai ištekėjusias moteris vengiama priimti į darbą dėl to, kad jos gali tapti motinomis, o priimtosios verčiamos rašyti nelegalius įsipareigojimus, jog išeis savo noru, jei lauksis kūdikio.

Neturėdama šeimos politikos, o tik įvairias vienadienes politikas, valstybė lopo skylės ir todėl jos žvilgsnis dažniausiai krypta į sužalotą santuoką, vienišas motinas, beglobius vaikus. Ji grumiasi su šeimos žlugimo padariniais, tačiau labai mažai daro, kad sustiprintų ir paskatintų tėvystę. Tik didžiąją rūpesčio ir konkrečios pagalbos dalį skiriant sveikoms, stiprioms šeimoms, pareigingiems tėvams, galima sustabdyti šeimos institucijos irimą.

Šeimai palankūs įstatymai, vaikui skiriama parama, lengvatiniai kreditai būstui, kompensacijos šeimoms už papildomą vaikų ugdymą dailės, muzikos, sporto mokyklose ir būreliuose – tai šimteriopai atsipirks jau po dešimtmečio. O svarbiausia – valstybė dar dažnai traktuoja šeimą kaip problemą, užuot padėjusi šeimai spręsti problemas. Kol tokia pareigūnų ir politikų nuostata bus toleruojama, sunku tikėti, kad Lietuva turi ateitį.

Brangūs tikintieji, Bažnyčia laukia ir tikisi, kad kiekvienas iš jūsų bent savo artimiausioje aplinkoje globosite šeimos šviesą, kad išgirsite, suvoksite ir paskleisite mintis apie pavojus ir paramą Gyvybei, kuriomis norime su jumis pasidalyti:

1. Žmogus negali tapti brandžia asmenybe, jei kūdikystėje jam stinga besąlygiškos tėvų meilės ir psichologinio saugumo. Toks žmogus neišmoka mylėti, nepasitiki savimi ir kitais, tampa našta visuomenei. Toks žmogus linkęs tapti

priklausomas nuo alkoholio, narkotikų, sekso, pirkimo manijos, todėl parankus tiems, kurie pelnosi iš šių silpnųjų. Žmogaus asmenybės pagrindai susiformuoja ankstyvoje vaikystėje, taigi labai svarbu, kad jis tuo metu būtų apsuptas meilės ir išmintingo rūpinimosi, kurį teikia tėvai. Deja, išsivyravo pažiūra, kad moteriai karjera svarbiau nei motinystė, kad jos veikla už šeimos ribų vertingesnė nei vaikų auginimas bei auklėjimas. Moterys atideda motinystę neapibrėžtam „kada nors“ arba savo kūdikius palieka svetimų žmonių globai ir išskuba į tarnybą.

2. Plačiai kalbama apie vyro ir moters lygias galimybes, tačiau viešoji nuomonė atsakomybę dėl vaikų auginimo, auklėjimo, psichologinių ir socialinių šeimos problemų suverčia ant moters pečių. Tėvo atsakomybė retai teprisimenama, dar rečiau analizuojama ir pabrėžiama. Silpna vyro ir tėvo pozicija, vyrų stoka mokyklose ir kitose ugdymo institucijose neigiamai veikia vaikų asmenybės brendimą, paauglių lytinės tapatybės formavimąsi, nerengia jų vaidmenims, kurie būtini sveikai šeimai sukurti ir išlaikyti.

3. Šeimos gyvenimą lemia ne tik jos narių, bet ir ją supančių žmonių elgsena, todėl bendruomenė privalo rūpintis kiekviena šeima, pastebėti jos rūpesčius ir laiku suskubti į pagalbą. Besilaukiančių motinų savijauta dažnai priklauso nuo aplinkinių požiūrio. Ypatingas dėmesys turi tekti toms, kurioms kūdikio laukimas nėra džiaugsmingas dėl artimųjų išdavystės, psichologinių ar socialinių problemų. Pageidautina, kad krizinio nėštumo programa, padedanti moterims spręsti iškilusias problemas, būtų joms prieinama jei ne kiekvienoje parapijoje, tai bent dekanatuose. Čia turėtų sulaukti pagalbos ir moterys, savo širdyje nešiojančios nenumaldomą skausmą dėl jų gyvenimą išstikusios tragedijos – negimusio kūdikio netekties. Bendruomenės ir specialistų atidos dėka jos, enciklikos *Evangelium vitae* žodžiais, remdamosi savo pačių skausmingu patyrimu gali tapti „iškalbingiausiomis kiekvieno žmogaus teisės į gyvybę gynėjomis“ (99).

4. Šeimos lengviau pakels sunkumus, atsispirs ironiškam viešosios nuomonės žvilgsniui į daug vaikelių auginti svajojančius tėvus, jei bursis į bendruomenes. Jos galėtų reikšmingai prisidėti prie šeimai palankesnės visuomeninės atmosferos. Jonas Paulius II pabrėžia: „Gyvybės evangelijai tarnaujama ir tada, kai šeimos, ypač jungdamosi į atitinkamas asociacijas, stengiasi užtikrinti, kad valstybės įstatymai ir institucijos ne tik niekaip nepažeistų teisės į gyvybę nuo pradėjimo iki natūralios mirties, bet ją globotų ir skatintų“ (*Evangelium vitae*, 93). Nenutylėti, nepraleisti negirdomis, kai šeima, motinystė ir tėvystė, žmogaus gyvybė yra niekinama ir pašiepiama, – tai kiekvieno tikinčiojo pareiga.

5. Idant šeima galėtų išlikti gyvybės davėja, gyvybę ginančia, saugančia ir puoselėjančia žmonių sąjunga, nepakanka žinojimo, išoriškos pagalbos, žmogiško palaikymo. Šeimai būtina su begaliniu pasitikėjimu atsigręžti į Dievą ir jo dangiškos globos dėka tapti namų Bažnyčia. Šeimoje ugdomas religingumas augina pasitikėjimą vienas kitu ir savimi, meilė Išganytojui augina meilę artimui. Šeima tai tikroji „gyvybės šventovė: vieta, kurioje gyvybė – Dievo dovana – susilaukia deramo sutikimo, apsaugoma nuo daugelio aplinkinių pavojų ir gali vystytis pagal tai, kas reikalinga autentiškam žmogaus augimui“ (*Centesimus annus*, 39).

Minėdami Gyvybės dieną kartu su visa pasauline krikščionių bendruomene melskime Dievą – Gyvybės Davėją – globos šeimoms, idant jos taptų gyvybės kultūros skeidėjomis ir saugotojomis, idant kūdikio lopšys būtų Apvaizdos sergimas namų centras.

Lietuvos vyskupai

Konsekruota Dievo Gailestingumo šventovė

Balandžio 18 d. Vilniuje kardinolas A. J. Bačkis konsekravo Dievo Gailestingumo šventovę. Konsekravimo iškilnėse taip pat dalyvavo vysk. J. Tunaitis.

Gailestingą Jėzaus paveikslas iš Šventosios Dvasios bažnyčios nebuvo perneštas, todėl tik įžengęs į šventovę kardinolas kreipėsi į gausiai susirinkusius tikinčiuosius šiais žodžiais: „Matau jūsų veiduose nustebimą ir rūpestį, kad siena už altoriaus šviečia baltuma. Ir mano širdis pilna rūpesčio. Tačiau tą rūpestį apmaldo, apmalšina pasitikėjimas begaliniu Dievo gailestingumu ir mėginimas suprasti, ką Viešpats nori mums pasakyti. Matyt, jis dar kartą kviečia mus visus apsivalyti, byloja, kad dar nepakankamai nuskaistiname savo dvasią, suvaldėme žemiškas aistras. Ta balta dėmė mus ragina pirmiau išvysti Gailestingą Jėzų savo sielos akimis, o tada ir regimasis atvaizdas – paveikslas atkeliaus čia, skleidamas suraminimą. Apsižvalgykime, kokia graži ir jauki ši šventovė. Į ją jau įžengė Viešpats ir laukia visų jūsų. Labai viliousi, kad ji iš tiesų taps Dievo Gailestingumo šventove, kad jūsų nuoširdžios maldos ją padarys tikraisiais Gailestingą Jėzų namais. Skaudu, kad kol kas neįvyko tai, ką buvome numatę, tačiau – Jėzau, pasitikiu tavimi; *Jesu, ufam tobie; Jesus, I trust in You*“.

Per pamokslą, remdamasis tos dienos Jono evangelija, kardinolas A. J. Bačkis kalbėjo apie Viešpaties gailestingumo slėpinį, citavo šv. Faustinos dienoraščio ištrauką ir popiežių Joną Paulių II. „Gailestingasis Dievas nušluoja tautinius ginčus, laikiną naudą, religines priekabas. Tuomet prasideda naujas gyvenimas, kupinas kantrybės, meilės, dėmesio vienas kitam ir kiekvienam. Evangelijos Kristus kviečia visus mus mokytis naujos kalbos ir kurti naują pasaulį, kurį galėsime dalytis drauge su juo. Dievas nori nužengti į kiekvieno žmogaus gyvenimą ir keliauti kartu su mumis. Jis trokšta mums dovanoti savo gailestingą meilę. Štai šios šventės esmė ir prasmė! Štai Dievo mums šiandien siunčiama žinia. Ar išgirsime ją? Ar sugebėsime ją priimti?“ – kalbėjo ganytojas. Pamokslą kardinolas A. J. Bačkis baigė 25 psalmės žodžiais: „Neužmiršk, Viešpatie, savo gailestingumo ir ištikimosios meilės; jie tokie pat seni kaip laikas“. Po to jis persakė pamokslo santrauką lenkų kalba.

Pasibaigus iškilmingai liturgijai kardinolas A. J. Bačkis dėkojo šią šventovę išpuošusiems menininkams, čia dirbusiems meistrams bei rėmėjams. Išėjusį į Dominikonų gatvę ganytoją plojimais ir šūksniais „ačiū, ačiū“ pasitiko tikinčiųjų minia.

Lietuvos Caritas apibendrina savo veiklos rezultatus

Kovo 31 d. Lietuvos Caritas pateikė 2003 metų veiklos rezultatus. Skaičiai išpūdingi – šios organizacijos pagalbos sulaukė 96 032 žmonės. Praėjusiais metais vykdytų projektų išlaidos sudarė beveik 2,5 mln. litų.

Pasak Lietuvos Caritas generalinio direktoriaus kun. R. Grigo, „pagrindinės praėjusių metų veiklos sritys išliko tos pačios kaip ir ankstesniais metais: vargšų maitinimas, ligonių slauga, senelių lankymas, darbas su neįgaliaisiais, ribinėje situacijoje atsidūrusiais žmonėmis – prekybos žmonėmis aukomis, kaliniais, benamiais, pabėgėliais. Daug dėmesio skiriama skurstančioms šeimoms, ypač jų vaikams. Kaip vieną svarbiausių praėjusių metų projektų įvardyčiau Pagalbą prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms. Sukurtas ir sėkmingai veikia šios pagalbos tinklas, jis nuolat plečiamas“.

Lietuvos Caritas veikla neapsiriboja vienkartinę pagalba nelaimės ištiktiems ar skurstantiems žmonėms. Šios organizacijos veiklos mastai kur kas platesni, apimančios programas, kuriomis siekiama iširti skausmingiausias skurdo bei atskirties priežastis ir pasiūlyti visuomenei praktinius šių problemų sprendimo modelius. Europos Caritas, kurios nariu yra

Velykų tridienis Vilniuje

Balandžio 8 d., Didįjį ketvirtadienį, Vilniuje didysis Velykų tridienis, kaip ir visame krikščioniškajame pasaulyje, prasidėjo katedroje šv. Krizmos Mišiomis. Į šią iškilnę susirinko per 80 Vilniaus arkivyskupijos kunigų, vienuolių atstovų. Liturgijai vadovavo kardinolas A. J. Bačkis, koncelebravo vyskupas J. Tunaitis. Per pamokslą kardinolas, remdamasis popiežiaus Jono Pauliaus II laišku kunigams, sakė: „Nėra kunigystės be Eucharistijos ir Eucharistijos be kunigystės“. Kardinolas A. J. Bačkis pabrėžė maldos svarbą, ragino plačiai skelbti Dievo gailestingumą ir melsti pašaukimų.

Didžiojo ketvirtadienio – Paskutinės vakarienės šv. Mišias taip pat aukojo kardinolas A. J. Bačkis. Per pamokslą kardinolas akcentavo aukos prasmę. „Visada aukojame tą patį Avinėlių, ne vieną šiandien, o kitą rytoj, bet visada tą patį“, – citavo šv. Joną Auksaburnį ganytojas.

Balandžio 9 d., Didįjį penktadienį, Vilniuje iš Arkikatedros į Trijų kryžių kalną buvo einamas Kryžiaus kelias. Tradiciškai einama Sereikiškių parku, Gedimino kalno papėde pro arsenalą ir perėjus Vilnelę pakylama į Trijų kryžių kalną. Kryžiaus kelio procesijai paprastai vadovauja kardinolas Audrys Juozas Bačkis, kartu eina vyskupas Juozas Tunaitis. Šiomet vysk. Juozas Tunaitis liko klausykloje.

Prieš pradėdant eiti Kryžiaus kelią, Vilniaus arkikatedroje priešais Gailestingą Jėzų paveikslą buvo kalbamas Dievo gailestingumo vainikėlis ir litanija. Kryžiaus kelio stočių apmąstymus rengė Vilniaus parapijos, įvairių krikščioniškųjų judėjimų bendruomenės, Lietuvos kariūnai. Kryžiaus kelio pradžioje kardinolas lakoniškai kreipėsi į susirinkusiuosius: „Dievas paklūsta žmogui, nes beprotiškai jį myli ir nori dovanoti jam meilę. Ar mes tikime Jėzų Kristų, ar mes tikime tikrą Dievą, ar esame pasiruošę priimti Dievo gailestingumą? Kryžius ne tik išganymo, bet ir Dievo apreiškimo vieta“.

Šias metais Kryžiaus kelio eisenoje dalyvavo itin daug žmonių. Tikintieji, apmąstę vieną stotį, į kitą ėjo giedodami tradicines „Kryžiaus kelių“ ir „Graudžių verksmų“ giesmes. Užlipus ant Trijų kryžių kalno, kardinolas

dėkojo nepabūgusiems blogo oro ir kartu apmaščiusiems Kristaus kančios kelią, kvietė pavesti save, artimuosius, mūsų miestą ir visą pasaulį Dievo gailėstingumui.

Didžiojo penktadienio Kristaus kančios vakaro liturgijai Lietuvoje skiriamas ypatingas dėmesys. Baigiantis Didžiojo penktadienio liturgijai, Švenčiausias Sakramentas iškilmingai pernešamas į vadinamąjį Kristaus kapą. Vilniaus arkikatedroje šiemet Kristaus kapo koplyčioje jau nuo Didžiojo ketvirtadienio tikintiesiems pagerbti buvo išskleista Turino drobulės kopija, kurią prieš porą savaitių atvežė AMCOR asociacijos nariai.

-sm-

Šv. Mišios Palangoje

Balandžio 11 d., pirmąją Velykų dieną, Palangos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje šv. Mišias aukojo ir pamokslą sakė Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ. Per pamokslą vyskupas sakė: „Kai švenčiame Velykas, nelengva patikėti skelbiamą Priskėlimo žinia, kad esame sukurti ne mirčiai, bet amžinosioms Velykoms su Dievu. Kristus tapo žmogumi ir prisiemė kančią ir mirtį – nusidėjusio žmogaus likimo apraiškas. Todėl neturime teisės kaltinti savo Kūrėjo tuo, kad Jis nesupranta mūsų, yra mums tolimas ir svetimas. Toje mūsų gyvenimo kančios tamsoje Jėzus uždegė priskėlimo vilties žibintą – pergalės prieš mirtį žibintą“. Ganytojas ragino tikinčiuosius nebijoti atverti savo širdžių ir priimti priskėlimo žinią.

Pradedant aukos liturgiją buvo atneštas gintarinis gyvybės medis, kaip Palangos parapinės bendruomenės simbolis. Šv. Mišių metu giedojo Eduardas Kaniava. Po šv. Mišių Telšių ganytoją su Velykomis pasveikino parapijos ateitininkų kuopa, o parapijos klebonas, Palangos dekanas kun. A. Genutis, susirinkusiems palinkėjo nešti Viešpaties priskėlimo žinią į savo šeimas bei aplinkiniams žmonėms, pirmiausia patiems vargingiausiems.

-tv-

Seminaras jaunimui

Kovo 26–28 d. Vilkaviškio vyskupijos Jaunimo centre vyko seminaras „Tegul neišsigąsta jūsų širdys“ (Jn 14, 1). Jame dalyvavo parapijų jaunimo vadovai iš Alytaus, Alvito, Aukštosios

ir Lietuvos Caritas, įvertinusi atskirų šalių atstovų patirtį ir siūlymus, Europos Sąjungai pateiktoje ataskaitoje „Skurdo Europoje veidai“ išdėstė savo rekomendacijas ne tik ES, bet ir šalių vyriausybėms.

„Realiai Lietuvoje Caritas pagalbos reikėtų dar daugiau žmonių, tačiau veiklai plėsti tiesiog nebeužtenka lėšų ir jėgų. Šiuo metu organizacijoje dirba tik dvidešimt etatinių darbuotojų ir keliasdešimt žmonių prie atskirų projektų. Didžiąją darbų dalį nuveikia beveik 2,5 tūkst. savanorių. Telšių, Šiaulių, Kaišiadorių vyskupijose apskritai nėra etatinių darbuotojų, visa veikla patikėta savanoriams“, – pasakojo Lietuvos Caritas reikalų vedėja Janina Kukauskienė.

Pagrindiniai Lietuvos Caritas veiklos finansavimo šaltiniai yra užsienio fondai (37 proc. visų gaunamų lėšų), valstybinės struktūros (22 proc.), įvairios Lietuvos institucijos (12 proc.), privatūs rėmėjai (10 proc.).

„Gerumo akcijos parodė, jog Lietuvos žmonės nėra abejingi kito skausmui, supranta, kad kuo mažiau skurdo, socialinių problemų, tuo sveikesnė visuomenė, tuo saugiau kiekvienam joje gyventi. Tad tikimės, kad gyventojų Caritas organizacijai pervedami 2 proc. pajamų mokesčio leis dar praplėsti savo veiklos mastus“, – optimistiškai vertino šių metų planus J. Kukauskienė. Ateityje toliau numatoma plėtoti projektus, kuriais teikiama pagalba rizikos grupių žmonėms, kurti ligonių slaugos namų sistemą ir aktyviai dalyvauti įvairiuose su ES plėtra susijusiuose socialiniuose procesuose. -jkuk-

Atsinaujinimo diena „Kad mūsų džiaugsmui nieko netrūktų“

Balandžio 18-ąją, Atvelykio dieną, Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto Didžiojoje salėje, Katalikų bendruomenės „Gyvieji akmenys“ ir Marijos Dangun Ėmimo seserų (asumpcionisčių) bei jų bičiulių rūpesčiu surengta Atsinaujinimo diena, skirta asumpcionisčių bendruomenės dvasiai atskleisti.

Pirmąją konferenciją „Asumpcionisčių dvasingumas: Dievo ir žmogaus kelionė“ vedė ses. Alma Augustina RA ir seserų bendradarbė Laima Gudaitė. Kalbėtojos, remdamosi asumpcionisčių įkūrėjos palaimintosios Motinos Marijos Eugenijos biografijos faktais bei dvasinėmis išvalgomis, apžvelgė Marijos Dangun Ėmimo kongregacijos dvasingumą. Ši devyniolik-tame amžiuje Prancūzijoje susikūrusi vienuolinė šeima savo gyvenime darniai derina kontempliatyvumą ir apaštališkumą, sekdamą įkūrėjos pal. Marijos Eugenijos vizija ypatingą dėmesį skiria krikščioniškojo auklėjimo bei švietimo misijai. Marijos Dangun Ėmimo seserys stengiasi mylėti savo laikmetį ir atsilipti į jo iššūkius, su evangeliniu užsidegimu eiti į visuomenę, idant ją permelktų Evangelija. Asumpcionistės iš savo įkūrėjos perėmė pasitikėjimo bei garbinimo santykį su Dievu ir didžiulį džiaugsmą, kylantį iš visiško atsidavimo Viešpačiui. Šiuo metu Marijos Dangun Ėmimo seserų kongregacijai priklauso 1300 seserų, gyvenančių 174 bendruomenėse, įsikūrusiose 36 šalyse. Kalbėtojos pabrėžė, kad seserys asumpcionistės Lietuvoje įsikūrė neatsitiktinai. Pirmosios lietuvės į kongregaciją įstojo dar ketvirtajame dešimtmetyje, bet dėl politinės situacijos čionai negrįžo. Vienuolijos įsikūrimas Lietuvoje slaptai brendė daugiau nei keturiasdešimt metų. 1993 m. kongregacija į Lietuvą atsiuntė ses. Benediktą Rollin RA, vėliau atvyko kitos seserys, 1995 m. pašventintas vienuolynas Vilniuje, į bendruomenę įstojo lietuvės. Pirmąją ir antrąją konferenciją perskyrė Marijos Dangun Ėmimo seserų bičiulių ir jaunimo parodytas vaidinimas apie Marijos Eugenijos gyvenimą „Stebuklų parkas“.

Antroje konferencijoje „Degti Evangelija ir mylėti savo laikmetį“ sesuo Kotryna Danguolė RA, pasitelkusi evangelinį epizodą apie Emauso mokinius, toliau plėtojo asumpcionisčių dvasingumo temą. Anot kalbėtojos, ir mums kaip Emauso mokiniams reikia užsidegti Evangelija, t. y. išžvelgti

tai, kas nematoma iš pirmo žvilgsnio. Mūsų širdys užsidega, kai pasiduodame Dievui, kai leidžiamės jo apimami ir pakylėjami. Anot ses. Kotrynos Danguolės, būtent tokia yra Dangun Ėmimo (*assumptio*) esmė – būti visiškai Dievo apimtam, pagautam. Marijos Dangun Ėmimo dogma – tai žmogaus leidimosi Dievop ir buvimo Jame slėpinys. Kalbėtoja susiejo šį slėpinį su pal. Marijos Eugenijos itin brangintu Įsikūnijimo slėpiniu, „kuriuo žmogus yra sudievinamas ir visa sutaikoma Kristuje“. Būtent Įsikūnijimo slėpinys yra asumpcionisčių dvasingumo ir šviečiamosios veiklos pamatas. Ses. Kotryna Danguolė atkreipė dėmesį į džiaugsmingo atsisakymo dėl Dievo garbės svarbą. Šis atsisakymas nepaneigia pasaulio vertingumo, priešingai, asumpcionistės, kaip ir jų ikūrėja, pasaulį išgyvena kaip Dievo šlovės apsišviečimo vietą. Kalbėtoja baigė linkėjimu susirinkusiems tapti Velykų bendruomene – ne pavieniui, bet kaip bendruomenei skelbti Evangeliją ir ją liudyti. Konferencijos pabaigoje savo patirtimi pasidalijo iš Filipinų kilusi, bet jau keliolika metų misionieriaujanti Švedijoje sesuo Mary Džo RA. Anot jos, žmogui, priklausančiam Dievui, savas visas pasaulis. Išties mylėti pasaulį – tai žvelgti į jį Dievo akimis.

Po pietų renginio dalyviai susiskirstė į darbo grupes. Vieni pasuko į „Gyvųjų akmenų“ vedamą užtarimo maldos grupę, kiti rinkosi vieną iš seserų asumpcionisčių bei jų bendradarbių ir bičiulių vestų darbo grupių. Darbo grupėje „Beieškant vienintelės meilės“ kalbėta apie maldą. Ses. Alma Augustina RA atkreipė susirinkusiųjų dėmesį į Valandų liturgijos – bendruomeninės maldos prasmingumą bei grožį, asumpcionisčių bendruomenėse itin branginamos Švč. Sakramento adoracijos svarbą ir kitus maldos aspektus. Darbo grupėje „Nėra didesnės kvailystės, kaip nebūti tuo, kas esame, taip pilnai, kaip tik įmanoma“ ses. Jolanta RA, viešnia iš Belgijos ses. Gilėn RA bei talkininkė Jolita aptarė esminius auklėjimo pagal pal. Marijos Eugenijos dvasią bruožus. Anot asumpcionisčių ikūrėjos, auklėti – tai turėti Dievo karalystės, jo buvimo su žmonėmis viziją, mokėti uždegti, ikvėpti gyvybės, tikėjimo Jėzumi Kristumi aistros ir sykiu padėti igyti valią, charakterį. „Iš tikėjimo Kristumi kylantis auklėjimas turi vesti į asmens laisvę ir išsiskleidimą. Auklėjant visuomet reikia teikti pirmenybę bendruomenišku- mui“, – tvirtino kalbėtojos. Darbo grupėje „Kiekvienas turi savo misiją žemėje“ ses. Maitė RA, daugelį metų misionieriauvusi Salvadore bei Nikaragvoje, dalijosi savo patirtimi. Anot jos, būti misionieriumi – tai apiplėšti save, kad priimtum kitą žmogų, šalį, kultūrą. „Misija – tai ryžtas mylėti, kad pažintum, ir pažinti, kad mylėtum“, – tvirtino viešnia. Pasaulietė Radvyda papasakojo apie vienerius metus, praleistus Čilėje, drauge su seserimis asumpcionistėmis. Darbo grupėje „Marijos Eugenijos šventumas – kelias pasauliečiams“ apie asumpcionisčių bičiulius bei jų veiklą pasakojo ses. Erika RA, ses. Mary Džo RA bei bičiuliai pasauliečiai. Darbo grupėje „Velykų bendruomenės link“ ses. Kotryna Danguolė RA ir „Samarietės“ bendruomenės narės dalijosi bendruomeninio gyvenimo patirtimi bei išvalgomis.

Atsinaujinimo diena pasibaigė iškilmingomis šv. Mišiomis. Įvadą į Eucharistijos liturgiją vedė, šv. Mišių koncelebracijai vadovavo ir homiliją pasakė svečias kun. Žydrūnas Vabuolas. -ap-

Konferencija „Pasauliečių vaidmuo Bažnyčioje“

Balandžio 16–18 d. Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) didžiojoje salėje ir Marijonų talkininkų centre VDU Katalikų teologijos fakultetas, Marijonų talkininkų centras ir Kauno arkivyskupijos II sinodo sekretoriatas surengė tarptautinę mokslinę-praktinę konferenciją „Pasauliečių vaidmuo Bažnyčioje“. Konferencijoje dalyvavo Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, VDU Katalikų teologijos fakulteto dėstytojai, svečiai iš užsienio, dvasininkai ir pasauliečiai. Konferenciją malda pradėjusius dalyvius pasveikino Marijonų provincijos Lietuvoje vyresnysis kun. dr. V. Brilius MIC.

Panemunės, Marijampolės, Miroslavo, Pilviškių, Prienų, Seirijų, Šakių ir Vilkaviškio.

Pirmoji seminaro dalis buvo skirta pasidalyti tuo, kas vyksta parapijose: kuo užimtos jaunimo grupelės, su kokiais sunkumais susiduria, ar bendradarbiauja su kitomis parapijomis, kokie klausimai ir uždaviniai šiandien aktualiausi ir pan. Seminaro metu kalbėta apie tai, nuo ko pradėti burti jaunimą. Pabrėžta, jog pirmiausia reikia kūrybingo, energingo, kitus išklausti ir žmones bendram darbui vieninti gebančio žmogaus, turinčio pakankamai aiškią veiklos viziją. Šalia šių žmogiškųjų savybių parapijos jaunimo vadovui būtinas suvokimas, kad tokiai veiklai jį kviečia Viešpats, iš kurio nuolat reikia semtis malonės. Naujai grupei įsitvirtinus, svarbu išlaikyti atvirumą pokyčiams, naujovėms, nuolat bręsti, kitaip grupei gresia greitai iširti. Susitikimo metu į Jaunimo centro veiklą pažvelgta parapijų atstovų akimis. Jie atkreipė dėmesį į metodinės medžiagos poreikį, pageidavo, kad centro darbuotojai pagal galimybes dažniau lankytųsi parapijose.

Antroji seminaro dalis prasidėjo konferencija-diskusija, kurią vedė Palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijos klierikas Andrius Baranauskas. Po to jaunimas apmąstė Kristaus kryžiaus kelią, melsdamasis už visus kenčiančius, alkstančius, sergančius, atstumtus, liūdinčius, vienišus. Visi kartu šventė Eucharistiją.

-drug-

Pagerbti knygnešiai

Minint 100 metų sukaktį nuo lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atgavimo, 2004 metai Lietuvoje yra paskelbti Kalbos ir knygos metais. Kovo 28 d. Marijampolės šv. arkan-gelo Mykolo parapijoje pagerbti knygnešiai, išsaugoję lietuvišką žodį sunkiu spaudos draudimo laiku.

Renginyje ypač prisimintas iš Šakių rajono kilęs kun. Martynas Sederavičius (1829–1907), tuo metu organizavęs religinės spaudos leidimą ir platinimą. Su jo gyvenimu ir veikla gyvai supažindino Judita Baltrušaitienė. 1858 m. vysk. Motiejaus Valančiaus įšventintas kunigiu, Martynas Sederavičius vikaravo Alvite, Griškabūdyje, Liudvinave, Šakiuose, ragindamas žmones mokyti savo vaikus lietuviškai

ir pats imdamasis šio darbo. 1873 m. buvo paskirtas į Sudargo parapiją, kuri ribojosi su Prūsija. Čia per 26 klebonavimo metus atsiskleidė kaip talentingas religinių raštų kūrėjas, vertėjas, leidėjas bei platintojas, šiems reikalams paskyręs ir savo santaukas. Tiek literatūriniam darbui, tiek spaudos skleidimui būrė talkininkus, kurių dėka religinė literatūra plito visoje Suvalkijoje ir didelėje dalyje Žemaitijos. Kun. Martyno Sederavičiaus suburta organizacija parengė ir išleido apie 30 knygelių ir maldaknygių.

Vysk. Juozas Žemaitis MIC šia proga prisiminė ir pastarųjų laikų knygnešius, sovietmečiu pogrindyje leidusius ir platinusius „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“, „Aušrą“, „Rūpintojėlį“ bei įvairią religinę literatūrą. Renginio metu skambėjo Marijampolės bazilikos jaunimo choro ir Vaiko dienos centro atstovų atliktos tremtinių dainos.

-apn-

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis

Kovo 31 d. Alytaus apskrities Stasio Kudirkos ligoninė ir Vilkaviškio vyskupija susitarė dėl sielovados paslaugų teikimo. Tai pirmoji vyskupijoje esanti gydymo įstaiga, pasirašiusi tokio pobūdžio bendradarbiavimo sutartį.

Dokumento pasirašymo ceremonijoje dalyvavo vysk. Rimantas Norvila, ligoninės direktorius Alvydas Vitkauskas, Alytaus apskrities viršininkas Raimundas Markauskas, Alytaus dekanas kun. Arūnas Užupis ir ligoninės kapeliono pareigas einantis Alytaus šv. Angelų Sargų parapijos vikaras kun. Arūnas Simonavičius. Šiuo raštu oficialiai sutarta, kad ligoninėje būtų kapelionų tarnyba, kuri rūpintųsi dvasine ir sielovadine katalikų tikėjimą išpažįstančių bei tokio patarnavimo pageidaujančių pacientų ir darbuotojų globa. Gydymo įstaiga įsipareigoja skirti patalpas koplyčiai, padėti ją įrengti ir sudaryti darbo sąlygas vyskupo paskirtam kapelionui, kuris sekmadieniais ir nustatytų švenčių dienomis ligoninės koplyčioje aukoja Mišias, ligoniams ir personalui teikia sakramentus bei atlieka kitas gydymo įstaigos sielovadoje besidarbuojančiam kunigui priklausančias pareigas.

Ir anksčiau Alytaus apskrities ligoninėje teiktas dvasinis patarnavimas dabar yra laiduotas ir reglamentuo-

Pirmą konferencijos dieną Cardiffo arkivyskupijos (Anglija) generalvikaras mons. R. Reardonas, remdamasis 10 metų pastoracinio darbo patirtimi savo vyskupijoje, dalijosi išvalgomis apie pasauliečių misiją Bažnyčios gyvenime ir svarbų kunigo vaidmenį įtraukiant juos į Bažnyčios gyvenimą ir kuriant bendruomenę. Varšuvos kardinolo St. Vyšinskio instituto atstovas kun. prof. dr. J. A. Sobkowiakas MIC apžvelgė pasauliečių vaidmenį rutuliojant kultūrą. Analizuodamas įvairias koncepcijas, prelegentas tvirtino, kad bet kuri kultūra, atskirta nuo realybės ir tiesos, faktiškai tampa nebe kultūra. Kun. doc. dr. R. Dulskis kalbėjo apie pašaukimų evangelizaciją, akcentavo pasauliečių indėlį į pašaukimų sielovadą, dvasinių pašaukimų ugdymą. Kun. doc. dr. K. Meilius gilinosi į žmogaus, pašaukto per Dievo įstatymą, normas ir nukrypimus. Pasak prelegento, žmogus neturi apsiriboti tuo, ką jau turi. Jis privalo siekti vertybių dėl savo išganymo, kad nebūtų nutolta nuo Kūrėjo plano ir sulaužyta sandora su Dievu. Katalikiškojo Liublino universiteto dėstytojas, Liublino marijonų kunigų seminarijos rektorius kun. dr. K. Pekas MIC savo pranešime kaip svarbiausią XXI a. Bažnyčios rūpestį aiškėn iškelė suaugusiųjų katechezę.

Konferencijos metu diskutuota bei pranešimai skaityti įvairiose darbo sekcijose, kuriose dvasininkai, VDU dėstytojai, katechetai, mokytojai ir svečiai iš užsienio dalijosi išvalgomis apie tikėjimo liudijimą kaip autentišką motyvaciją, aptarinėjo šeimą kaip brendimo atsakingai meilei vietą, svarstė apie krikščioniškąsias vertybes lietuvių šeimos papročiuose, dalijosi mintimis apie pasauliečių rengimo Bažnyčios apaštališkajai tarnystei praktinę išraišką Lietuvoje, katecheto vaidmenį Bažnyčios misijoje, pasauliečių ir dvasininkų bendradarbiavimo problemas, tikybos mokytojus rengiančios mokyklos kaitą Lietuvos aukštojo mokslo reformos kontekste, pasauliečių vaidmenį ginant krikščioniškas vertybes žiniasklaidoje ir kt. Abi konferencijos dienos užbaigtos Kauno arkikatedroje bazilikoje Eucharistijos šventimu, kuriam vadovavo arkiv. S. Tamkevičius.

Balandžio 18 d. Dieviškojo gailėstingumo šventė prasidėjo pasauliečių malda prie kryžiaus bei šv. Mišiomis Šv. Gertrūdos bažnyčioje. Po to kun. V. Brilius MIC suaugusius pakvietė į Pal. J. Matulaičio salę, o vaikus į margučių šventę. Salėje kun. S. Michalanka MIC (JAV) papasakojo apie šventąją Faustina ir Gailėstingąją Jėzaus paveikslą. Dr. Bryanas Tacheris (JAV) liudijo apie Eucharistijos apaštalavimo sąjūdį ir pasauliečių tarpusavio pagalbą. Buvo rodomas filmas ir skaidrės, atsakinėjama į klausimus. Šv. Gertrūdos bažnyčioje ir Žvakių šventovėje vyko maldos vienybės pamaldos ir adoracija.

-jip-

Katalikų tėvų asociacijos Kauno arkivyskupijos skyriaus steigiamoji konferencija

Balandžio 17 d. Kauno jėzuitų namų salėje buvo įsteigtas Katalikų tėvų asociacijos Kauno arkivyskupijos skyrius. Steigiamojoje konferencijoje išrinkta Katalikų tėvų asociacijos Kauno arkivyskupijos skyriaus valdyba, kuri, parengusi realią programą, turėtų padėti tėvams ir mokyklai ugdyti vaiką kaip visavertę, vertybiškai orientuotą asmenybę ir, atsižvelgdama į laiko iššūkius, laiduoti sveikos dvasinės politikos formavimą. Konferencija prasidėjo Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias aukėjo Kauno arkivyskupas. S. Tamkevičius, kuris pasakė ir pamokslą. Konferenciją išanginiu sveikinimu pradėjęs Katalikų tėvų asociacijos vicepirmininkas V. Abraitis konferencijos dalyviams priminė Katalikų tėvų asociacijos tikslą ir misiją bei būtinumą steigti šios asociacijos skyrius vyskupijose, parapijose, mokyklose.

Arkivyskupas S. Tamkevičius pasidžiaugė tėvų parodyta iniciatyva burtis į asociaciją, kuri padėtų tėvams labiau rūpintis vaikų dvasiniu ugdy-

mu. Pasak arkivyskupo, visuomenėje vis labiau girdima nuomonė, kad pagrindinis vaidmuo auklėjant vaikus tenka tėvams. Televizija, internetas, negatyvi pažiūra į tradicinę šeimą, netinkamos lytinio švietimo programos, paremtos materialiniais išskaičiavimais ir noru atimti iš tėvų galimybę rūpintis savo vaikais, menkina tėvų kaip vaiko pagrindinių ugdytojų ir auklėtojų vaidmenį. Arkivyskupas akcentavo realios pagalbos tėvams svarbą rengiant vaikus gyvenimui. „Į Katalikų tėvų asociaciją reikia žiūrėti ne kaip į gynėją nuo blogio, bet kaip į pagalbą tėvams“, – sakė arkivyskupas, linkėdamas Dievo palaimos darbuojantis dėl vaikų gėrio.

B. Obelenienė kritiškai aptarė programą „Jaunimui palankios paslaugos Lietuvoje“. Ji išpėjo, kad šia programa siekiama atimti iš tėvų galimybę rūpintis savo vaikų lytiniu ugdymu. Prelegentė nuogaštavo dėl programoje propaguojamo konfidencialumo principo, kuris pažeidžia tėvų teises ne tik leisdamas nuslėpti lytinio švietimo turinį, bet ir atlikti abortą be tėvų žinios. Ypač didelį susirūpinimą kelia tai, kad programoje aprėpiama 10–24 metų amžiaus jaunuolių grupė. Pasak prelegentės, visiškai nepriimtina lytinio švietimo programa „Bendraamžiai – bendraamžiams“. Šioje programoje dalyvaujantys jaunuoliai perteikia savo bendraamžiams lytinio švietimo žinias. Iš 52 Kauno vidurinio lavinimo mokyklų dvidešimt šešiose veikia atraminės „Bendraamžiai – bendraamžiams“ grupės.

Konferencijos dalyviai, pasiskirstę į kelias darbo grupes, svarstė pagrindinius uždavinius ir veiklos sritis. Vėliau, uždavinius apibendrinus, buvo išskirtos keturios teminės darbo grupės, kurios toliau tęs veiklą skyriuje. Konferencijoje dalyvavęs Katalikiškųjų mokyklų pedagogų asociacijos pirmininkas kun. G. Vitkus SJ pabrėžė tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo sistemos sukūrimo ir įgyvendinimo svarbą. Į Katalikų tėvų asociacijos valdybą išrinkti 7 nariai, jos pirmininkas Virgilijus Rudzinskas. –jp–

Konferencija „Meilė – šeimos siela“

Balandžio 15 d. Lietuvos Kolpingo draugija ir Tarptautinis projektas „Eurofamilia“ surengė šeimos politikai skirtą konferenciją „Meilė – šeimos siela“, kurioje dalyvavo įvairių Kauno visuomeninių ir nevyriausybių organizacijų atstovai. Konferencijos dalyvius pasveikino Lietuvos Kolpingo draugijos generalinė sekretorė L. Kalibataitė.

Konferencijoje dalyvavęs mons. H. Stadleris, apžvelgdamas tradicinės šeimos padėtį Vakarų visuomenėje, sakė, jog tikėjimo tiesų tradicinis perteikimas vaikams šeimoje neretai būna nutrūkęs, todėl jauniems tėvams vis sunkiau ugdyti vaikus krikščioniškai. Bažnyčios užduotis – stiprinti jaunų žmonių pasirengimą santuokai ir atgaivinti tradicinę šeimą šiuolaikiniame pasaulyje. Prelegentas atkreipė dėmesį į išsiskyrusių šeimų vaikus, vienišoms motinoms išskylančias socialines, moralines, ekonomines problemas, šeimas, išgyvenančias skyrybų krizę. Vakarų patirtis rodo, kad šeimoms būtina burtis į vadinamąsias „šeimas“, kuriose būtų dalijamasi džiaugsmu ir skausmu. Prelegentas paakino Kolpingo šeimą sudaryti grupę žmonių, kurie galėtų atstovauti šeimai Vyriausybėje, žiniasklaidoje ir kitose instancijose.

Šeimos santykių instituto socialinis darbuotojas G. Malinauskas, remdamasis teorinėmis ir praktinėmis žiniomis, įgytomis dirbant specializuotame dienos centre Kaune, kalbėjo apie šeimos įtaką vaiko psichinei sveikatai. Kauno arkivyskupijos Šeimos centro darbuotoja O. Darbutaitė apžvelgė, kuo gyvena jaunimas šiandien, kokioje šeimoje jis gyvena, ką gali gauti iš šeimos ir ką gero jam gali duoti šeima. Ji taip pat pristatė Šeimos centre vykdomas programas. Pasak prelegentės, jaunam žmogui ypač svarbu akcentuoti tvirtos tradicinės šeimos svarbą, vertybes, paremtas meile, atsakomybe ir įsipareigojimu. Apie tai, nuo ko reikėtų pradėti vykdyti para-

tas oficialiu dokumentu, kurį šalys gali keisti tik raštiškai susitarusios.

–apn–

Pašventinti vienuolių namai

Kovo 25 d. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis pašventino Jonišio parapijoje įkurtus Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos seserų tarnaičių kongregacijos (popiežiaus teisių) namus ir koplyčią.

Vienuolių namai ir koplyčia pašventinti per Viešpaties apreiškimo Švč. Mergelės Marijai iškilmes. Sakydamas pamokslą vyskupas E. Bartulis ne kartą prisiminė šią visai žmonijai svarbią datą. „Viešpaties angelas apreiškė Marijai, kad ji tapsianti Išganytojo motina, o Marija j tai atsakė nuolankiu Tebūnie. Tad tegu šiandien ištartas seselių Tebūnie keroja ir plėtojasi Jonišio parapijoje, nešdamas kuo gražiausius bei kvapniausius tikėjimo vaisius“, – kalbėjo vyskupas.

Naujuose vienuolių namuose kol kas gyvens dvi seserys. Centriniai Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos seserų tarnaičių kongregacijos namai yra Panevėžyje. Šios kongregacijos seserų gyvena ir Palendriuose, Linkuvoje bei Joniškėje.

–lz–

Popiežiaus palaiminimo raštas – šiaulietei

Balandžio 4 d., Verbų sekmadienį, aštuoniasdešimtmeči šiaulietei Elenai Rasikienei už nuoširdų tikėjimą ir gerų darbų liudijimą įteiktas Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II palaiminimo raštas. Šis įvykis suteikė daug džiaugsmo ne tik pačiai E. Rasikienei bei jos artimiesiems, bet ir visai Šiaulių katalikų bendruomenei.

„Pirmą kartą Šiaulių vyskupijos istorijoje popiežiaus palaiminimo raštas įteikiamas pasaulietei katalikei“, – Šv. Petro ir Pauliaus katedroje po Mišių įteikdamas palaiminimo raštą E. Rasikienei sakė Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Pasak ganytojo, iki šiol tokie popiežiaus palaiminimo raštai daugiausia buvo teikiami vienokį ar kitokį jubiliejų švenčiantiems kunigams.

Į Šiaulių katedrą pasveikinti šiaulietės Elenos Rasikienės susirinko giminės,

kaimynai, atvyko ir miesto meras Vytautas Juškus. „Nepaprastai nuste-
bau. Tikrai netikėta dovana, nes nie-
kuo nesiskiriu nuo kitų žmonių. Yra
šimtai tokių, kaip aš, ir dar geresnių“, –
neslėpdama susijaudinimo ir šypse-
nos kalbėjo Elena Rasikienė.

-lz-

Programa „Stebėk, vertink, veik“

Kovo 28 d. Kauno arkivyskupijos Šei-
mos centre surengtas Kauno arkivys-
kupijos šeimų, parapijos kunigų ir pa-
storacinių tarybų šeimų sekcijos at-
stovų antrasis susitikimas. VDU dė-
tytoja N. Liobikienė susitikimo daly-
vius supažindino su „Stebėk, vertink,
veik“ programa, parengta pagal tarp-
tautinio krikščioniškų šeimų judėjimo,
kurio narius vienija idėja stiprinti krikš-
čioniškąsias vertybes šeimose, me-
džiaga. Šio judėjimo pagrindas – šei-
mų grupės (ne daugiau kaip 10 šei-
mų vienoje grupėje), besirenkančios
kartą per mėnesį. Šios šeimų grupės
vadovaujasi metodu „Stebėk, vertink,
veik“, kuriuo siekiama, kad Dievo žo-
dis pasiektų kiekvieną šeimą, kad
krikščioniškosios vertybės šeimoje
būtų grįstos tvirtu tikėjimu ir krikščio-
nišku elgesiu, o šeimos, gyvenančios
tikėjimo vienovėje, žodžiais ir darbais
padėtų kitoms šeimoms.

Remdamosi šia programa, Šeimos
centre kiekvieno mėnesio paskutinį
sekmadienį susitikusios šeimos mel-
džiasi, klausosi skaitinių, apmąsto
Dievo žodį, dalijasi išvalgomis apie
šeimą ir Bažnyčią. Pasak Šeimos cen-
tro direktorės J. Lenkuvienės, tikima-
si, kad šeimos, susitikimų metu išmo-
kusios teoriškai ir praktiškai naudotis
„Stebėk, vertink, veik“ metodu, šei-
mas burti į analogiškas grupes steng-
sis ir savo aplinkoje.

-jp-

Paroda dorinio ugdymo tema

Balandžio 8 d. Kauno pedagogų kva-
lifikacijos centre atidaryta Kauno
miesto dorinio ugdymo mokytojų dar-
bo patirtį atskleidžiant paroda „Gėrio,
grožio ir tikėjimo keliu“. Šia paroda
siekiama supažindinti pedagogų ben-
druomenę su dorinio ugdymo moky-
tojų bei jų moksleivių kūrybiniais dar-
bais, metodine medžiaga ir kitais lei-
diniais. Taip norima plačiau paskleisti
pedagogų darbo patirtį, puoselėti mo-

mos šeimai politikos reformą, savo išvalgomis dalijosi Kauno savivaldy-
bės atstovas R. Garbaravičius. Apie šeimos situaciją, kuri tenkintų vaikus,
kalbėjo Kauno savivaldybės tarybos narys E. Dzežulskis. Konferencijos
dalyviai diskutavo šeimos klausimais.

-jp-

Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis aplankė televizorių gamintojus

Balandžio 6-ąją, likus iki šv. Velykų vos penkioms dienoms, Šiaulių vys-
kupas Eugenijus Bartulis apsilankė UAB „Šiaulių tauro televizoriai“. Sa-
vo vizito tikslą vyskupas suformulavo paprastai – jam įdomu pamatyti,
kaip gaminami televizoriai, be to, jis norėtų pabendrauti ir su gamyklos
žmonėmis, pasveikinti juos su artėjančiomis šventėmis.

Aukštas svečias didžiausioje pagal apyvartą Šiaulių regiono įmonėje bu-
vo sutiktas nuoširdžiai bei pagarbiai. Su vyskupu bendravo įmonės gene-
ralinis direktorius Rimantas Žukauskas bei kiti direktoriai, supažindinę
su svarbiausiais įmonės laimėjimais. Vyskupas susitiko ir su administra-
cijos darbuotojais bei darbininkais gamybos ceche.

„Žinau, kad jūs gaminate puikius televizorius, tačiau televizija, kaip žiniask-
laidos priemonė, skleidžia žmonėms ir labai daug negatyvios informacijos, –
atkreipė dėmesį Šiaulių vyskupas E. Bartulis, o paskui ir pajuokavo. – Siūlau
gaminti tokius televizorius, kad būtų galima užblokuoti visas neigiamą įtaką
darančias programas“. Vysk. E. Bartulis prisipažino pramonės įmonėje apsi-
lankantis nebe pirmą kartą. Jam yra tekę būti Kauno ir Šiaulių įmonėse. Ypač
gerai pažįstama buvusi Kauno radijo ir televizorių gamykla. „Taip jau atsiti-
ko, kad Radijo gamyklos pastatai buvo gražinti Prisikėlimo bažnyčiai, o aš
buvau tos bažnyčios klebonu, – pasakojo Šiaulių vyskupas.

Didelį įspūdį Šiaulių vyskupui padarė svečių kambaryje esantys gamina-
mų televizorių pavyzdžiai ir tai, kad „Šiaulių tauro televizoriai“ – vienin-
telė išgyvenusi televizorių gamykla Baltijos šalyse. Ganytojas stebėjosi,
kad tik nedidelė dalis pagamintos produkcijos parduodama Lietuvoje.
Vėliau svečias buvo palydėtas apžiūrėti gamybos cecho, bandymų labo-
ratorijos, naujo plastmasių liejimo ir dažymo baro bei būsimąjo TV su
skystųjų kristalų ekranais gamybos cecho.

Atsisveikindamas su bendrovės darbuotojais, vyskupas padalijo jiems
Šiaulių katedros lankstinukų ir išreiškė viltį, kad naujus savo pažįstamus
pamatys Velykų sekmadienį Šiaulių katedroje.

-lz-

Klaipėdos miesto kunigai susitiko su vysk. J. Boruta SJ

Balandžio 3 d. Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės parapijoje Klaipėdos
miesto kunigai susitiko su vyskupu Jonu Boruta SJ. Susitikimo metu ap-
žvelgti katechezės klausimai ir ministrantų pastoracija.

Ganytojas ragino kunigus nepamiršti parapijos atnaujinimo – organizuo-
ti susikaupimo dienas, rekolekcijas, o pamokslus orientuoti į parapijos
problemas. Vyskupas J. Boruta SJ priminė, jog klebonai turėtų didelį dėme-
sį skirti ministrantams, nes iš šios grupės būna net 80 proc. pašaukimų į
kunigystę. Tam labai paranki vaikų katechezė, kurios metu galima pri-
traukti vaikus į jau veikiančias bažnytines jaunimo organizacijas.

Konferencijoje dalyvavęs Telšių vyskupijos Katechetikos centro vadovas
kun. R. Gudlinkis parapijų klebonus ragino rūpintis savo tikybos mokyto-
jais, lankyti juos mokyklose, dalyvauti jų pamokose – visa tai reikalinga,
kad būtų garantuotas tinkamas tikėjimo perdavimas jaunajai kartai. Klai-
pėdos universiteto Katechetikos katedros vedėjas kun. dr. A. Ramonas

supažindino su nauja studijų programa „Katechetika su gretutiniu pasirenkamuoju dalyku“. Studijos gali būti ir dieninės, ir vakarinės. Vedėjas kvietė klebonus rekomenduoti šias studijas savo parapijų tikybos mokytojams, kurie dar neturi aukštojo katechetinio išsilavinimo.

Po šio susirinkimo Telšių vyskupas susitiko su Klaipėdos miesto tikybos mokytojais. Jiems pabrėžė parapiinės katechezės būtinumą, kvietė juos joje dalyvauti, apžvelgė opias problemas. Telšių vyskupo generalinis vikaras prel. dr. Juozas Šiurys parapijos raštinėje susitiko su Klaipėdos miesto parapijų ministrantais, skatino juos ugdyti norą būti kunigais, kvietė gegužės 1-ąją, per atvirų durų dieną, aplankyti Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminariją.

Vakare Telšių vyskupas J. Boruta SJ kartu su kunigais Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje aukojo šv. Mišias. Pamokslą ganytojas skyrė jubiliejiniams šventojo Kazimiero metams, akcentuodamas Lietuvos globėjo ypatingą atsidavimą Dievui. Šventojo gyvenimo pavyzdys ir šiandien gali jauną žmogų įkvėpti nepasiduoti laiko dvasiai ir siekti aukštų idealų. -kss-

Vilkaviškio vyskupo vizitas Vokietijoje

Kovo 21–28 d. Vilkaviškio vyskupo Rimanto Norvilos vadovaujama delegacija lankėsi Vokietijoje, Pietų Oldenburgo krašte. Grupę sudarė Marijampolės apskrities viršininkas Albinas Mitrulevičius, Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys, Vilkaviškio vyskupijos *Caritas* direktorius kun. Deimantas Brogys ir direktoriaus pavaduotoja gydytoja Emilija Montvilienė, Alvito parapijos klebonas kun. Vytautas Kajokas ir vertėja mokytoja Zita Karpavičienė.

Viešnagėn pakvietė dabartinis Cloppenburgio psichiatrinės ligoninės direktorius Clemensas Rottinghausas, kuriam 2000 m. suteiktas Marijampolės garbės piliečio vardas. Jo organizuojama labdara ir finansinė parama jau nuo 1992 m. padeda Lietuvai – daugeliui Vilkaviškio vyskupijos parapijų. Clemenso Rottinghauso surasti geradariai – daugiausia privatus asmenys ir *Caritas* organizacijos atstovai – penkerius metus padėjo Šakių miesto vaikų darželiui „Berželis“ ir Gelgaudiškio neįgaliųjų vaikų internatinei mokyklai, remia Marijampolės šv. arkangelo Mykolo parapijos senelių globos namus, Kazlų Rūdos *Caritas* patalpų rekonstrukciją bei pastarųjų dviejų parapijų vargšų valgyklas. Gegužės mėnesį penkerių metų gyvavimo sukaktį minės Alvito šv. Kazimiero vaikų globos namai, kuriuos remia Alfonsas ir Margarit Hoppingai iš Visbeko. Kapčiamiesčio senelių globos namus remia Lohne miesto šv. Gertrūdos parapijos klebonas Michaelis Matschke ir parapijiečiai. Vyskupo Rimanto Norvilos vadovaujama delegacija lankėsi tose savivaldybėse bei parapijose, su kuriomis plėtojama ši graži Vilkaviškio vyskupijos institucijų draugystė.

Svečiai iš Lietuvos pirmiausia apsilankė Lohne mieste, kur gyvena Marijampolės garbės pilietis Clemensas Rottinghausas. Gerų prisiminimų apie Lietuvą turi ir šio miesto burmistras Hansas Diekmannas, su ansambliu „Fair Play“ koncertavęs Marijampolėje, Kaune, Telšiuose. Didelį įspūdį svečiams padarė vizitas Pöppelmann firmoje. Tai aukštos technologijos plastmasinių gaminių įmonė, turinti per 1000 darbuotojų.

Kovo 23 d. delegacija susipažino su Cloppenburgio psichiatrine ligonine, kurioje direktoriumi dirba Clemensas Rottinghausas. Šios ligoninės koplyčioje keturis kartus per savaitę aukojamos Mišios. Pagerėjusios būklės ligoniai perkeliama į specialų ūkį kaime, kur jiems taikoma darbo terapija. Visas gydymo procesas užtrunka apie ketverius metus.

Tą pačią dieną vyskupas Rimantas Norvila su grupe svečiavosi Altenoythe, kur aplankė *Caritas* priklausantį neįgaliųjų darbo ir užimtumo centrą.

kytojų ir moksleivių kūrybinį aktyvumą, dar labiau suartinti tikybos ir etikos mokytojus bendriems siekiams. Parodos atidaryme dalyvavo Kauno miesto švietimo ir ugdymo skyriaus vyresnioji specialistė Raimonda Petkevičiūtė, Kauno pedagogų kvalifikacijos centro direktorius Valerijus Makūnas bei šio centro metodininkė Aldona Minderienė, Kauno I dekanato dekanas kun. Vytautas Grigaravičius, Kauno arkivyskupijos Katechetikos centro l. e. vadovo pareigas Jolanta Jančiukienė, KKC darbuotojai, miesto tikybos ir etikos metodinių tarybų pirmininkės bei nariai, tikybos ir etikos mokytojai. -dch-

Sakralinės muzikos festivalis

Nuo antrosios Velykų dienos iki Atvelykio (balandžio 12–18 d.) Marijampolės šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje vyko kasmetinis sakralinės muzikos festivalis „Džiūgaukim... Aleliuja“. Tai jau penktasis tokio pobūdžio renginys. Jį organizavo Marijampolės mišrus choras „Suvalkija“, vadovaujamas Virginijos Junevičienės.

Šį kartą festivalis sukvieta apie 530 dainininkų ir muzikantų, susibūrusių į 15 kolektyvų, gyvuojančių nebe pirmus metus ir atliekančių įvairią muziką. Festivalyje dalyvavo Alytaus chorinės muzikos studija „Putinas“, Kauno mišrus choras „Leliumai“, Kazlų Rūdos mišrus choras „Viltis“, Lazdijų kultūros namų kamerinis choras „Gaustas“, Marijampolės kolegijos jaunimo choras ir Marijampolės mišrus choras „Suvalkija“, Suvalkų (Lenkija) muzikos draugijos kamerinis choras, Ukmergės kultūros centro mišrus vokalinis ansamblis „Klasika“, Vadžgirio (Jurbarko r.) sakralinės muzikos ansamblis, Vilkaviškio kultūros centro mišrus kamerinis choras, Vilkaviškio vyskupijos krikščioniškosios kultūros centro Česlovo Sasnausko choras, Vilniaus dailės akademijos kamerinis choras, Vilniaus mokytojų namų mišrus kamerinis choras „Cantemus“, Vilniaus muzikos mėgėjų simfoninis orkestras, Vilniaus vyrų choras „Varpas“.

Chorai kasdien giedojo vakarinių Mišių metu. Balandžio 15 d. vargonavo Marijampolės kolegijos muzikos katedros studentai, surengę sakralinės muzikos vakarą. Balandžio 18 d. vyko baigiamasis festivalio koncertas.

-apn-

Sakralinių giesmių šventė „Giedokime prisikėlusiam Kristui“

Balandžio 12 d. Kupiškio Kristaus Žengimo į dangų bažnyčioje pirmą kartą surengta sakralinių giesmių šventė „Giedokime prisikėlusiam Kristui“. Mintis organizuoti tokį renginį kilo tikybos mokytojams. Šią idėją įgyvendinti padėjo ses. Genė Daukaitė ir dekanas kan. Vladas Rabašauskas. Šventėje dalyvavo apie 200 Kupiškio dekanato mokyklų jaunimo ir vaikų. Prie šventės organizavimo prisidėjo Kupiškio savivaldybė, Kultūros ir švietimo skyrius, Kultūros centras.

Renginį pristatė ir vedė kun. Gediminas Jankūnas. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė vysk. J. Kauneckas. Mišių metu giedojo dekanato mokyklų ir parapijos bendruomenių moksleivių chorai. Vargonavo Marijonas Remeikis. Po Mišių šventės dalyviai klausėsi sakralinių giesmių koncerto, po to visi grožėjosi bažnyčioje vykusių puokščių ir piešinių kompozicijomis.

Gamtoje prie bažnyčios buvo surengta agapė. Kultūros centre išsitingai ir linksmai prisistatė atskirų mokyklų moksleiviai. Visų mokyklų bendruomenės buvo apdovanotos padėkos raštais ir knygelėmis „Dievas kalba savo vaikams“. Giesmių šventę užbaigė svečių iš Vilniaus dainuojamosios poezijos teatro koncertas.

Pristatyta studija apie sakralinį meną

Balandžio 6 d. Vilniuje, Lietuvos dailės muziejuje, pristatyta „Lietuvos sakralinės dailės“ pirmojo tomo penktoji knyga, skirta Vilkaiviškio vyskupijos Alytaus dekanato bažnyčių menui. Šį tęstinį leidinį publikuoja Kultūros, filosofijos ir meno institutas bei Kultūros paveldo centras.

Kataloginio pobūdžio knygoje atskirais straipsniais aprašomi Alytaus dekanato bažnyčiose esantys kūriniai, šventorių ir kapinių paminklai, turintys meninę ar su sakralinės dailės tyrinėjimais susijusią istorinę vertę. Išsami ir profesionaliai sutvarkyta faktologinė medžiaga ir kiekvieno kūrinių patalpinimas platesniame meniniame kontekste sudaro prielaidas tolesnėms mokslinėms studijoms. Kita

Jame apie 200 žmonių yra aprūpinti didelės kvalifikacijos nereikalaujančiu darbu. Specialios patalpos įrengtos ir visai negalintiems dirbti. Altonoythe sielovadoje kartais talkina Vilkaiviškio vyskupijos kunigas Gintaras Urbštas, šiuo metu studijuojantis Vokietijoje.

Delegacija iš Lietuvos taip pat lankėsi Hanoveryje, Vechtoje, Visbeke. Atsišveikinta su svetingais vokiečiais kovo 27 d. vakare Langfördeno šv. Laurencijaus parapijoje. Padėkos Mišių koncelebracijai vadovavo vyskupas Rimantas Norvila, o jo vokiečių kalba pasakytą pamokslą parapijiečiai palydėjo plojimais. Čia veikianti Katalikų moterų draugija ir jos entuziastė Theresa Lamping daug nusipelnė, kad būtų rekonstruoti ir iki šiol remiami Marijampolės šv. arkangelo Mykolo parapijos senelių globos namai.

Vilkaiviškio vyskupas Rimantas Norvila ir jo vadovaujama delegacija į Lietuvą grįžo kovo 28 d. Balandžio 2 d. Marijampolės apskrities viršininko administracijos patalpose buvo surengta spaudos konferencija, kurioje apie šią kelionę žurnalistams papasakojo vyskupas Rimantas Norvila, apskrities viršininkas Albinas Mitrulevičius, savivaldybės meras Vidmantas Brazys ir vyskupijos Caritas direktoriaus pavaduotoja Emilija Montvilienė. Spaudos konferencijos metu atkreiptas dėmesys į tai, kad Vokietijoje Bažnyčia ir valstybė stengiasi sutartinai dirbuotis dėl žmogaus. Labai daug socialinių projektų yra globojami Bažnyčios. Valstybė noriai juos finansuoja. -apn-

Kielcų vyskupo ir kunigų seminarijos vizitas

Balandžio 15 d. Marijampolėje lankėsi Kielcų (Lenkija) vyskupas Kazimierz Ryczanas ir kunigų seminarijos auklėtiniai bei ugdytojai, grįžtantys į namus po trumpos viešnagės Lietuvoje. Grupę sudarė apie 120 žmonių.

Svečius iš Lenkijos su Marijampole sieja palaimintasis Jurgis Matulaitis. Kielcuose jis atsidūrė 1889 m. savo pusbrolio Jono, kuris čia dirbo gimnazijos mokytoju, dėka. Šiame mieste palaimintasis gydėsi nuo vaikystės kamavusią kaulų džiovą, tęsė mokslus ir 1891 m. įstojo į seminariją. Kielcuose Jurgis Matulaitis pradėtas vadinti Matulevičiumi. Po dvejų metų jis buvo perkeltas į Varšuvos kunigų seminariją. 1899 m. įgijęs teologijos magistro laipsnį Peterburgo dvasinėje akademijoje, kunigas Jurgis Matulaitis trumpai vikaravo vienoje Kielcų vyskupijos parapijoje, o į kunigų seminariją grįžo 1902 m., prieš tai Fribūre tapęs teologijos daktaru. Antraisiais profesoriavimo metais dėl iš naujo paūmėjusios ligos šį darbą teko nutraukti ir išvažiuoti į Varšuvą gydytis.

Pagerbdami palaimintąjį Jurgį Matulaitį, dabartiniai Kielcų kunigų seminarijos auklėtiniai ir ugdytojai kartu su savo vyskupu Kazimierzu Ryczanu bei Vilkaiviškio ordinaru Rimantu Norvila meldėsi Marijampolės bazilikoje, kur giedojo iškilmingus mišparus. Po to svečiai apsilankė palaimintojo vardu pavadintoje Vilkaiviškio vyskupijos kunigų seminarijoje.

Svečiai iš Lenkijos tęsdami savo piligriminę kelionę lankėsi ir Kaune. Čia jie aplankė Kauno kunigų seminariją bei Katalikų teologijos fakultetą, susitiko su arkiv. S. Tamkevičiumi, profesūra bei seminaristais, drauge meldėsi seminarijos bažnyčioje.

Krokuvos metropolijai priklausančioje Kielcų vyskupijoje gyvena per 800 tūkst. tikinčiųjų, dirba per 600 kunigų, neseniai 225 metų jubiliejų šventu-sioje Kielcų kunigų seminarijoje studijuoja 120 klierikų. -apn, dch-

Atidarytas priklausomybių prevencijos centras „Rūpintojėlis“

Balandžio 13 d. Marijampolėje buvo atidarytas Vilkaiviškio vyskupijos Caritas priklausomybių prevencijos centras „Rūpintojėlis“. Centras įsikūrė prie

Šv. arkangelo Mykolo bazilikos esančiose patalpose, kuriose anksčiau veikė *Caritas* vaistinė. „Rūpintojėlyje“ darbo dienomis interesantus konsultuos psichologas, psichiatras, terapeutas, pediatras bei Šeimos centro atstovas.

Naująjį priklausomybių prevencijos centrą pašventino vyskupas Rimantas Norvila. Renginyje dalyvavo vyskupijos *Caritas* vadovai ir darbuotojai, Marijampolės apskrities viršininkas Albinas Mitrulevičius ir kiti apskrities bei savivaldybės administracijų atstovai, Socialinės pagalbos centro direktorė Vilma Ratkevičienė, Pirminės sveikatos priežiūros centro vadovė Regina Čiuplevičienė, Psichikos sveikatos skyriaus vedėjas Arūnas Jasionis, Vaikų poliklinikos vedėja Regina Mačiulaitienė, Vyskupo Motiejaus Valančiaus Vilkaviškio vyskupijos blaivybės sąjūdžio pirmininkė Regina Jadeikaitė ir kiti svečiai.

Vyskupijos *Caritas* direktoriaus pavaduotoja gydytoja Emilija Montvilienė supažindino su naujojo priklausomybių prevencijos centro tikslais. *Caritas* organizacija neapsiriboja vien labdaros dalijimu, bet stengiasi atsiliepti ir į kitus visuomenės poreikius. Šiandien labai aktuali yra žalingų priklausomybių prevencija. Centras „Rūpintojėlis“ vykdyt šviečiamąją veiklą, teiks asmenines konsultacijas, bendradarbiaudamas su kitomis panašių tikslų siekiančiomis institucijomis. Pasak vyskupo Rimanto Norvilos, šio centro idėja kilo bendraujant su reikalingą metodinę pagalbą nuo praeitų metų teikiančiais vokiečiais iš Kelno arkivyskupijos.

-apn, įkad-

Atidaryta Kaišiadorių vyskupijos vėjo elektrinė Vydmantuose

Balandžio 15 d. Vydmantuose (Kretingos r.) iškilmingai pašventinta pirmoji Lietuvoje pramoninė vėjo elektrinė. Pirmoji Lietuvoje moderni vėjo elektrinė atidaryta Magdeburgo (Vokietija) ir Kaišiadorių vyskupijų partnerystės dėka. Elektrinę pašventino Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, iškilmeje taip pat dalyvavo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ bei Kaišiadorių vyskupijos partneriai iš Magdeburgo: Magdeburgo vyskupijos atstovai kunigas Theodoras Stolpe ir kunigas Reinholdtas Pfafferodtas; simbolinę atidarymo juostelę perkirpo ir elektrinės paleidimo mechanizmą įjungė Aloysas Wobbenas, gaminančių tokias vėjo elektrines gamyklų tinklo savininkas iš Vokietijos. Iškilmeje taip pat dalyvavo LR ūkio viceministras, AB „Lietuvos energija“ generalinis direktorius, Kretingos rajono meras ir kiti garbingi svečiai.

Toks Bažnyčios įsitraukimas į ūkinę veiklą Lietuvoje neįprastas, tačiau nieko nestebina Vakarų pasaulyje, kur religinės bendrijos ar net bendruomenės steigia pelno siekiančias organizacijas, iš kurių veiklos gautos pajamos naudojamos Bažnyčios poreikiams. Paprastai Lietuvą iš Vakarų pasiekianti socialinė parama kaip tik ir įmanoma dėl tokių įmonių. Turėdama tokią mintį, Magdeburgo vyskupija 2000 metų rugpjūčio mėnesį pasiūlė vėjo elektrinės projekto idėją Kaišiadorių vyskupijai. Šis projektas pasiūlytas kaip geriausiai atspindintis krikščioniško verslo įvaizdį: išmintingas gamtos jėgų panaudojimas, aplinką tausojanti technologija ir išpūdinga, tarsi ryšį tarp dangaus ir žemės pabrėžianti, statinio išvaizda.

-Kš-

Kaišiadoryse užbaigtas projektas „Jona“

Šių metų sausio mėnesį Kaišiadorių vyskupijos Katechetikos centras ir Kaišiadorių rajono savivaldybės Kultūros ir švietimo skyrius organizavo projektą „Jona“, kurio tikslas – žadinti įvairaus amžiaus moksleivių susidomėjimą Šventuoju Raštu. Projekto dalyviai buvo kviečiami geriau pažinti vieną įdomiausių Biblijos personažų – pranašą, vardu Jona: skaityti pranašo Jonos knygą, iliustruoti ją, o piešinius-iliustracijas pristatyti į Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centrą, aplankyti Lietuvos Biblijos draugijos parengtą parodą „Biblija istorijoje ir šiandien“, sausio – vasario mėn. eksponuotą Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centre. Į kvietimą atsiliepė

vertus, knyga skirta ne tik mokslininkams, bet ir šiaip besidomintiems to krašto istorija ir kultūra.

218 straipsnių su iliustracijomis pristato apie 350 darbų, iš kurių dauguma dailės istorijos požiūriu vertinami pirmą kartą. Daugelis Alytaus dekanato bažnyčiose esančių Johanno Gothardo Berckhoffo, Michelangelo Palloni, Pranciškaus Smuglevičiaus ir kitų reikšmingų dailininkų kūrinių iki šiol buvo arba nežinomi, arba laikomi anoniminių autorių darbais.

Knygos apie Alytaus dekanato sakralinę dailę pristatyme dalyvavęs Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila pasidžiaugė šiuo sistemingai, nuosekliai ir kruopščiai atliktu darbu. Pasak ganytojo, kai susirūpinimas ekonomikos plėtra ima nustelbti religiją, kultūros, bažnytinio meno vertybių akcentavimas įgyja dar didesnę vertę.

-apn

Pristatyta meditacijų knyga

Balandžio 16 d. Kaune, Maironio literatūros muziejuje, buvo surengtas susitikimas su poete ses. Marija Katiliūte Lacrima. Atvelykiui skirtame renginyje pristatyta jos meditacijų knyga „Jausti su Bažnyčia“, skirta liturginio C metų ciklo skaitiniams, taip pat atnaujinta pažintis su anksčiau pasirodžiusia knyga Čiurlionio paveikslų temomis „Irkis į gilumą“. Renginyje dalyvavo abiem knygoms įžangos žodį parašęs kun. Vaclovas Aliulis MIC, taip pat vyskupas emeritas Juozas Preikšas. Renginį vedė muziejaus direktorė Aldona Ruseckaitė, poeziją skaitė Vida Mickuvienė, grojo smuikinininkė Kristina Katavičiūtė. Kun. V. Aliulis pasakojo apie ilgametį bendradarbiavimą su poete, prasidėjusį beveik prieš keturis dešimtmečius rengiant Liturginį maldyną, kurį papildė *Lacrimos Kryžiaus kelio ir rožinio slėpinių eiliuotos meditacijos*. 1988 m. įsteigus „Katalikų pasaulio“ žurnalą, labai pravertė M. Katiliūtės redakcinio darbo patirtis. Prisiminimais dalijosi ir poetės brolis, buvęs Seimo narys Povilas Katilius. Pati knygos autorė sakė, kad jos kūryba – mąstomoji poezija – skirta skaityti veikiau tyliai ir vienumoje. Ji kalbėjo apie nelengvą soneto formą ir laisvesnę bibliinių meditacijų poetinę raišką. Ses. Marija sakė rengianti meditacijas ir kitiems

- A ir B – metams.

-kl-

Tikybos mokytojų atestacija

Kovo 25 d. Kaune vyko katalikų tikybos mokytojų atestacijos įskaitos „Katalikų tikybos dalyko ir jo mokymo metodikos naujovės“ II sesija. Joje dalyvavo 37 mokytojai iš visų Lietuvos vyskupijų. Sesijai buvo galima rengtis iš anksto pagal medžiagą, kurią lektoriai – dr. Vida Vainilavičiūtė, Tomas Viluckas, mgr. Milda Ališauskienė ir Vaida Zuzevičiūtė – buvo išdėstę tikybos mokytojams vasario 19–20 d. vykusioje sesijoje. Įskaitos rezultatai liko patenkinti dauguma joje dalyvavusiųjų ir darbus vertinusių dėstytojų: 29 mokytojų žinios buvo įvertintos puikiai arba labai gerai. Įskaitos dalyviai šioje sesijoje įgijo tvirtus pagrindus nagrinėdami šių dienų visuomenei būdingas naujojo religingumo apraiškas, ekumeninio dialogo Lietuvoje trukdžius ir galimybes, taip pat ypač svarbias tikybos mokytojams LVK Švietimo komisijos gaires tikybos mokymui ir parapiinei katechezei diferencijuoti.

Tą pačią dieną savo posėdį surengusi Katalikų tikybos mokytojų atestacijos kvalifikacijos komisija įskaitoje dalyvavusiems mokytojams suteikė rekomendacijas vyr. mokytojo kvalifikacinei kategorijai gauti (iš jų, išimties tvarka, trims, neturintiems pedagoginio išsilavinimo). Penki vyr. mokytojai pagal pateiktus metodinius jų veiklos rodiklius rekomenduoti mokytojo metodininko kategorijai gauti. Taip pat mokytojoms metodininkėms, tikybos vadovėlių autorėms Sofijai Palionienei ir Ritai Ratkevičiūtei, išimties tvarka komisija rekomendavo suteikti mokytojo eksperto kategoriją. Eksperto kategorijai gauti taip pat rekomenduota Vilkaviškio vyskupijos vyr. mokytoja Odeta Vasiliauskaitė. Kvalifikacines kategorijas, atsižvelgdamos į komisijos rekomendacijas, šiems mokytojams suteiks mokyklų atestacijos komisijos. -kvb-

Keliais žodžiais

Klaipėda. Kovo 31 – balandžio 4 d. Dvasinės pagalbos jaunimui centro komanda, remdamasi krikščioniškąją pasaulėžiūra, Lenkijos jaunimui vedė mokymus apie vadovų ugdymą, projektų rašymą, grupės dinamiką.

● Balandžio 3 d. Klaipėdos „Vyturio“ vidurinės mokyklos dorinio ugdymo mokytojos Eglė Jociuvienė ir Dangulė Misiukonienė dalijosi savo išvalgomis su Klaipėdos rajono mokytojais

tikrai daug moksleivių: parodą „Biblija istorijoje ir šiandien“ aplankė maždaug 870 jaunųjų lankytojų, projekte dalyvavo ir darbus į Katechetikos centrą pristatė daugiau nei 350 įvairaus amžiaus moksleivių.

Į projekto baigimo šventę balandžio 16 d. susirinko daugiau nei 180 moksleivių iš 14 Kaišiadorių vyskupijos parapijų. Susirinkusius moksleivius ir jų mokytojus pasveikino Kaišiadorių rajono savivaldybės Kultūros ir švietimo skyriaus vedėja Snieguolė Vaičekauskienė bei Kaišiadorių vyskupijos kurijos kancleris kunigas Gediminas Tamošiūnas, perdavęs visiems projekto dalyviams Kaišiadorių vyskupo dovanotas knygeles „Dievas kalba savo vaikams“. Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo parapijos jaunieji kariatiečiai šventės dalyviams parodė vaidinimą „Jonos kelionė“. Šventės kulinacija buvo apdovanojimų teikimas tiems, kurių darbai kompetentingos komisijos buvo pripažinti geriausiaisiais. Lietuvos Biblijos draugijos įsteigti prizai atiteko 27 moksleiviams. Šventė pasibaigė linksmu margučių rideniimu Sielovados centro kieme. -svp-

Renginiai Klaipėdoje

● Balandžio 2 d. Klaipėdos tautodailės salone „Marginiai“ atidaryta tautodailininkės Aušros Grigaitienės liturginių drabužių paroda. Atidarant pirmąją šios menininkės parodą Telšių vyskupo vikaras Klaipėdai kanaaninkas Petras Smilgys sakė, jog kiekvieną kartą, žvelgdamas į lietuviškus liturginius drabužius, džiaugiasi menininkų gebėjimu suderinti liturginę mintį ir tautinį motyvą. Dailininkė Loreta Bartusevičiūtė-Valienė drąsino savo jaunąją sekėją ir priminė, jog liturginio drabužio siuvinimas – tai ne vien sunkus darbas, bet pirmiausia malda, meditacija.

● Balandžio 16 d. Klaipėdos jūrininkų ligoninė šventė 10-ąsias savo gyvavimo metines. Šventėje dalyvavo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ. Ganytojas kartu su prelatu J. Šiuriu, kanaaninkais J. Paulausku, P. Smilgiu ir kunigu Sauliumi Stumbra ligoninės kopyltėlėje aukojo šv. Mišias. Gausiai susirinkusius ligonius vyskupas kvietė melstis už šią gydymo įstaigą, bet nepamiršti ir dvasios sveikatos. Per pamokslą ganytojas, paskatintas Evangelijos minties, džiaugėsi, kad esame be galo turtingi: nors kartais mus užklumpa liga ar artimo žmogaus netektis, kiekviename iš mūsų gyva Velykų viltis – šis pasaulis praeina, prisikėlęs Kristus kviečia kiekvieną iš mūsų į amžinąją laimę, kur nebebus ligų ir skausmo. Ligoninės medicinos personalą vysk. J. Boruta kvietė išsiklaudyti į Evangelijos mintį, jog sušelpdami vargšą, pamaitindami alkaną ar slaugydami ligonį, tarnaujame Kristui kiekviename iš jų. Po šv. Mišių aukos vyskupas aplankė keletą sunkių ligonių palatose.

● Žemaitijos kino teatre balandžio 16 d. buvo oficialiai pristatytas M. Gibsono filmas „Kristaus kančia“. Kino teatro administracija ypač laukė pensinio amžiaus žmonių, kurie filmą galėjo pamatyti tik už penkis litus. Prieš filmą giedojo Klaipėdos Kristaus Karaliaus parapijos jaunimo choras. Filmą pristatęs kunigas dr. Arvydas Ramonas sakė, jog filmo režisierius, atsakydamas į žurnalistų klausimus, ne kartą pabrėžė, jog pasaulyje per daug „gražių“ Jėzaus paveikslukų – iš tiesų kančia buvo žiauri. Režisierius ir norėjo parodyti tikrąją išganyto kainą. Pasak kunigo dr. Vlodo Gedgaudo, kino juostoje matome Kristų, neinantį kompromisų keliu, jis yra ne sumanus diplomatas, bet skausmo vyras.

● Balandžio 17 d. Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje Marijos legiono metinė *Acies* šventė prasidėjo Marijos Taikos Karalienės prezidiumo narių procesija. Šv. Mišių metu visi Marijos legiono nariai atnaujino savo pasiaukojimą tarnauti Išganytojo Motinai. Šv. Mišias aukojo kunigas Saulius Stumbra ir kunigas Sigitas Valauskis – Marijos Taikos Karalienės ir Gargždų prezidiumo dvasios vadai. -kss-

apie paauglių išgyvenamas problemas, santykius su suaugusiaisiais. Trečioji komandos narė Inga Aleksejevičienė išdėstė daug įdomių temų klasės vadovams.

- Balandžio 2–4 d. Dvasinės pagalbos jaunimui centro programos „Sniego gniūžtė“ savanoriai organizavo prevencinį savaitgalio seminarą E. Balsio menų gimnazijoje. Seminarą dalyvavo ir Marijampolės jaunimo atstovai, norintys šią programą plėtoti savo mieste. Renginio dalyviai daug dėmesio skyrė kvaishalų prevencijai, mokėsi linksmintis be svaigalų. -dm-

Kaunas. Balandžio 1 d. Kauno arkivyskupijos Šeimos centre Kauno kunigų seminarijos IV kurso klierikams seminarą tema „Pagalba nėščioms moterims ir motinoms, išgyvenančioms poabortinį sindromą“ vedė Šeimos centro socialinė darbuotoja A. Bačėnienė. Šį semestrą tai jau ketvirtas susitikimas. Ankstesniuose susitikimuose gydytojai V. Rudzinskas ir G. Čerkauskas pasakojo apie šeimos planavimą. Informacijos ir leidybos centro „Už gyvybę“ direktorė B. Obelenienė apie gyvybės klausimus kalbėjo politiniu aspektu, Šeimos centro darbuotojai supažindino su sužadėtuvių rengimo santuokai, šeimos ugdymo programomis, pagalbos teikimo metodais asmenims, turintiems priklausomybių ir t. t.

- Balandžio 8 d. Kolpingo kolegija surengė respublikinę mokslinę-praktinę konferenciją „Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros perspektyvos integracijos į Europos Sąjungą kontekste“. Konferenciją vedė Lietuvos žemės ūkio universiteto Profesinės pedagogikos ir psichologijos katedros vedėjas doc. dr. S. Daukilas ir Kolpingo kolegijos Teisės katedros vedėja doc. dr. K. Katilienė. Konferencijos dalyvius sveikino Kolpingo kolegijos direktorė L. Juraškienė.

- Balandžio 5 d. Kauno miesto savivaldybės Švietimo ir ugdymo skyrius, Kauno apskrities ikimokyklinių įstaigų dailės ugdytojų draugija Kauno katechetų kolegijoje organizavo specialiųjų poreikių vaikų vėlykinę dailės parodą „Mes esame – 2004“. Šioje jau ketvirtojoje parodoje atkreipiamas dėmesys į vaikus, kurie savo patirtis atskleidžia daugiausia tapybos darbais – savitomis spalvų, formų dermėmis, netikėtomis kompozicijomis. Parodai iš dvylikos Kauno ikimokyklinio ugdymo įstaigų buvo pateikta apie 100 vaikų

darbų, iš kurių buvo atrinkti ir eksponuojami 86.

- Balandžio 12 d. Lietuvos Kolpingo draugijos centre surengtas Kauno baritonų trio koncertas, kurio metu skambėjo ištraukos iš operėčių, lietuvių liaudies dainos, giesmės. Koncertas organizuotas įgyvendinant Kauno m. pagyvenusių ir vienišų žmonių užimtumo projektą. -jp-

Kazlų Rūda. Kovo 26 d. Kazlų Rūdos muzikos mokyklos pedagogai mokyklos direktorės Laimos Salomėjos Vitukynienės iniciatyva miesto visuomenei surengė gavėnios koncertą.

- Balandžio 2 d. parapijos bažnyčioje pradinės, pagrindinių mokyklų ir gimnazijos moksleiviams rekolekcijas vedė Rudaminos Švč. Trejybės parapijos klebonas kun. Vidmantas Striokas, Marijampolės krašto skautų dvasios tėvas. Savo programą parengė tikybos mokytojo Kosto Gruodžio vadovaujami moksleiviai, grojo ir giedojo bažnyčios jaunimo ansamblis (vadovė Audronė Pranskevičienė). Rekolekcijų metu pamokslus sakė kan. Mindaugas Puidokas. -vf-

Pernarava. Kovo 19–21 d. dvidešimt jaunuolių susirinko į Josvainių bei Pernaravos parapijų jaunimo mini stovyklą „Aš galiu“. Jaunimas paminėjo Šv. Juozapo dieną, kitą dieną bažnyčioje surengė Kryžiaus kelią, taip pat dalyvavo sporto ir kūrybinėse rungtyse.

- Kovo mėn. 29 d. Pernaravos vidurinėje mokykloje surengtose mokyklos bendruomenės rekolekcijose dalyvavo seserys vienuolės iš Šv. Elzbietos kongregacijos ir broliai kapucinai iš Kauno šv. Vincento Pauliečio parapijos. Po įžanginio kun. Renaldo Šumbrasausko žodžio svečiai kalbėjosi su mokyklos bendruomene apie gavėnią, giedojo giesmes, suvaidino keletą pantomimos vaidinimų. Vėliau svečiai dar atskirai susitiko su Pernaravos parapijos jaunimu pabendrauti prie bendro vaišių stalo.

Josvainiai. Kovo 27 d. Kėdainių dekanato *Caritas* atstovai iš Kėdainių šv. Juozapo, Labūnavos, Lančiūnavos, Pernaravos aplankė Josvainių bažnyčią, susipažino su Josvainių socialinio centro veikla. Vėliau prie bendro vaišių stalo buvo aptarta *Caritas* veikla, problemos, rezultatai. Nutarta tokius susitikimus rengti vis kitoje parapijoje. Visi pritarė minčiai, kad yra svarbu tarpusavyje

bendrauti, dalytis patirtimi, dvasiškai stiprėti patiems ir stiprinti kitus.

- Balandžio 4 d. Josvainių bažnyčioje grojo saksofonistas Janas Maksimovičius iš Vilniaus. Saksofonistas virtuoziškai prisitaikė prie tradicinių vargonais atliekamų bažnytinių giesmių melodijų.

- Balandžio 9 d. Josvainių bažnyčioje po pamaldų iki vidurnakčio vykusioje Eucharistijos adoracijoje dalyvavo 30 žmonių. Buvo giedamos giesmės, apmąstomas Kryžiaus kelias, parapijos klebonas kun. Renaldas Šumbrasuskis pateikė apmąstymus Velykoms pasirengti. -draud-

Šakiai. Balandžio 17 d. Šakių šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje vyko Vilkaviškio vyskupijos vaikų ir jaunimo bažnytinių chorų Atvelykio šventė „Garbė ir šlovė aidi Jam!“ Vėlykinėmis giesmėmis prisikėlusį Jėzų šlovino Šakių katalikų ir evangelikų liuteronų parapijų jaunimas, taip pat svečiai iš Alytaus, Garliavos, Kazlų Rūdos, Kybartų, Lazdijų, Lekėčių, Marijampolės, Miroslavo bei Šventosios Šeimos seserų globojamos Marijampolės šeštadieninės mokyklėlės. Po pasirodymo jaunieji giesmininkai dalyvavo Mišiose, kurias koncelebravo Šakių vikaras kun. Jonas Cikana ir Alytaus šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Darius Vasiliauskas. Vėliau Šakių „Varpo“ vidurinėje mokykloje šventės dalyviams vaidino Marijampolės šeštadieninės mokyklėlės vaikai, o šeimininkų teatro grupė parodė spektaklį „Žemaitė naujai“, sukurtą pagal šios rašytojos pjesę „Trys mylimos“. -apn-

Berčiūnai. Balandžio 16–18 d. Berčiūnų stovyklavietėje vyko projekto „Panevėžio jaunųjų lyderių mokykla“ pirmasis seminaras. Projekto vykdytojai – Jaunimo integracijos galimybių centras, rėmėjai – Panevėžio miesto savivaldybė ir Jaunimo reikalų taryba. Šioje mokykloje jaunuoliai rengti būti vadovais vasarą vyksiančiose katalikiškose jaunimo stovyklose. Tris dienas jie klausėsi paskaitų apie darbą komandoje, darbo stovykloje principus, programos kūrimą, stovyklaujančių vaikų saugumą, laisvalaikio užimtumo formas, katalikiškumą stovykloje. Pastarąją temą būsimeji vadovai aptarinėjo itin nuodugniai. Padedami diakono Mindaugo jaunuoliai bandė ieškoti būdų, kaip vaikus skatinti ieškoti Jėzaus, įtraukti į aktyvų dalyvavimą Mišiose. -kp-

RADIKALUS ATNAUJINIMAS

V Velykų sekmadienis (C)

Apd 14, 21–27; Apr 21, 1–5a; Jn 13, 31–33a; 34–35

Nuo Velykų mums laipsniškai atsiskleidžia, kaip Jėzaus prisikėlimas pradeda naują erą žmonijos istorijoje. Šiandien galėsime dar kartą apmąstyti, kokią kainą sumokėjo Jėzus, ir kaip mums patiems įsileisti į širdį atpirkimo malonę.

Penktojo Velykų sekmadienio liturgijoje, visuose trijuose skaitiniuose, savaip išreiškiamas radikalus naujumas. Apaštalų darbų knygoje pasakojama apie pirmosios Pauliaus misijų kelionės pabaigą. Į Bažnyčią įsijungia daugybė pagonių, ir Dievo tauta įgyja naują veidą. Didžioji Apreiškimo knygos tema – velykinė nužudytojo Avinėlio pergalė baigiasi senojo nuodėmingo pasaulio pražūtimi. Dievas sukuria naują dangų ir naują žemę. Iš dangaus nužengia naujoji Jeruzalė, kuri yra Dievo buveinė tarp žmonių. Evangelijoje Jėzus, atsisveikindamas su mokiniais, duoda jiems naują įsakymą.

Jono evangeliją galima sąlyginai suskirstyti į dvi dalis. 1–12 skyriai vadinami „ženklų“ knyga, o likusieji (13–21) skyriai – „valandos“ arba „šlovės“ knyga. Penktąjį Velykų sekmadienį skaitome būtent iš tos antrosios dalies. „Valanda“ reiškia tai, kad Jėzui atėjo laikas iš šio pasaulio keliauti pas Tėvą ir parodyti savo meilę iki galo (plg. Jn 13, 1). Nuo šios „valandos“ prasideda Judo išdavystės procesas. Jėzus trokšta atsisveikinti su mokiniais ir palikti jiems savo testamentą be Judo dalyvavimo. Tačiau išdaviko pasišalinimas Jėzui taip pat reiškia jo kančios ir mirties tikrumą.

Evangelijoje girdime žodžius, kuriuos Jėzus pasakė apaštalams Didžiojo ketvirtadienio išvakarėse. Jėzus paskelbia, jog vienas iš apaštalų rengiasi jį išduoti. Ši žinia visus apstulbino. Jonas diskretiškai pasiteirauja Viešpaties, kas tai padarys. Jėzus padažęs kąsį duoda Judui sakydamas: „Ką darai, daryk greičiau“. Vienintelis Jonas suprato šių žodžių prasmę. Šie Jėzaus žodžiai slėpiningi, juos nelengva suvokti, tačiau juose glūdi brangi pamoka. Judui pasišalinus Jėzus prabilo, leisdamas suprasti, jog prasideda kažkas labai svarbaus: „Dabar Žmogaus Sūnus pašlovintas, ir Dievas pašlovintas per jį“. Turime žinoti, jog biblinėje kalboje Dievo arba žmogaus pašlovinimas turi kitokią prasmę negu mūsų kalboje. Kasdienėje kalbėsenoje ši reikšmė apima iškilumą, populiarumą, gerą reputaciją. Šventajame Rašte šlovė reiškia asmens kokybę, svarumą, buvimo intensyvumą, jo galios gebėjimą. Aukščiausioji šlovė, sudaranti visų kitų pašlovinimų pagrindą, priklauso tik Dievui, kuris teikia ją savo nuožiūra. Kiekvienas žmogus, vykdydamas Dievo valią, įgyja vertės, svarumo, didėja šlove. Bibliinių sąvokų supratimas padeda mums geriau suvokti Kristaus ištartos frazės prasmę. Jis pats save vadina Žmogaus Sūnumi ir sako būsiąs pašlovintas. Jis priima tai, ką pradėjo Judas. Jėzus mato jo laukiančią agonijos pradžią Alyvų sode, teismo procesą, kankinimus ir patyčias, nukryžiovimą ir mirtį. Suvokdamas tai kaip būtiną likimą, Jėzus pasiunčia Judą paleisti į darbą suokalbčio ir smurto mechanizmą, nuvesiantį iki kryžiaus mirties.

Nuo šiol jis yra pašlovintas, nes visiškai priima tai, kas įvyks, priima žiauriausią perėjimą per mirtį. Tėvo valios priėmimas dovanoja jam pašlovinimą. Šis ryšys abipusis – ir Dievas pašlovintas per jį. Laisva valia priimdamas Viešpaties valią, Jėzus visiems paliudija Tėvui nuolankiai dovanojamą meilę. Dievui neįmanoma ko nors pridėti; Jėzus jam teikia šlovę ir leidžia tą šlovę visiems atpažinti. „Dievas pašlovins jį pas save, – bematant jį pašlovins“. Mes žinome tolesnius įvykius ir todėl lengvai suvokiame šių žodžių prasmę. Čia Jėzus pranašauja tai, kas vyks netolimoje ateityje: jis kalba apie galutinį ir visišką dalyvavimą Tėvo meilėje peržengus mirtį ir prisikėlus. Jis siekia parodyti susirinkusiems apaštalams, jog toks likimas laukia ne jo vieno. Apaštalams taip pat skirta ne tik dalyvauti Jėzaus atvertoje bendrystėje, bet taip pat rodyti tai visiems žmonėms kaip ženklą.

Tai yra naujas Jėzaus įsakymas, tiksliau sakant, jau seniau duoto įsakymo pritaikymas naujoms sąlygoms: kaip gyventi po Jėzaus mirties ir prisikėlimo? Jau Senajame Testamente įsakoma mylėti artimą: „Mylėsi savo artimą kaip save patį“ (Kun 19, 18). Jėzus pakartoja seniau girdėtą įsakymą, tačiau priduria nelauktą patikslinimą: „Kad jūs vienas kitą mylėtumėte, kaip aš jus mylėjau“. Evangelijos tekste pavartotas graikiškas žodis reiškia ne tik „naujumą“, bet veikiau „atnaujinimą“. Duodamas meilės pamokymą, Jėzus pavartoja mažią kreipinį „vaikeliai“. Toks kreipinys kitur evangelijose neaptinkamas; jis penkis kartus pavartotas Pirmajame Jono laiške.

Jėzus kalba apie būsimąjį pašlovinimą, vartodamas atliktinio laiko veiksmažodį, ir tai nuspalvina jo kalbą pergale. Tai Jono pašlovinimo teologijos šerdis. Dievo plano viršūnė yra žmonių išganymas. Šį planą Sūnus įvykdo kančia ir mirtimi. Ketvirtojoje evangelijoje kryžius jau reiškia ne tik kančią, bet ir Sūnaus išaukštinimą. Tėvo ir Sūnaus šlovė yra to paties meilės slėpinio aspektai.

DVASIOS PAŽADAS

VI Velykų sekmadienis (C)

Apd 15, 1–2. 22–29; Apr 21, 10–14. 22–23; Jn 14, 23–29

Artėjant Sekminėms visiems trims liturginiams skaitiniams būdinga Šventosios Dvasios tema. Apaštalu darbuose Lukas aprašo ankstyvosios Bažnyčios susirinkimą, kur nustatomi santykiai tarp krikščionių, kilusių iš judėjų, ir krikščionių, atėjusių iš pagoniškos aplinkos. Įsidėmėtinas išvados formulavimas: „Šventajai Dvasiai ir mums pasirodė teisinga“. Apreiškimo knygoje vaizduojama mesijinė Bažnyčia, kuriai jau nebereikia šventyklos. Prisiėkėlusiojo Bažnyčioje Dievas garbinamas dvasia ir tiesa. Evangelijoje skaitome Jėzaus žodžius po Paskutinės vakarienės. Palikdamas savo mokinius, Jėzus pažada jiems Šventosios Dvasios pagalbą.

Apaštalu darbų knygoje aprašomas lemtingas Bažnyčios gyvenimo etapas. Nuo šio momento Bažnyčia ryžtingai atsiveria pagonims. Skaitinio tekstas susideda iš dviejų dalių. Pirmiausia aprašoma istorinė Jeruzalės susirinkimo, įvykusio 49-aisiais metais, įžanga. Antroje skaitinio dalyje pateikiamos susirinkimo išvados. Įvykio pretekstą sudaro skaldytojiški „iš Judėjos atvykusių žmonių įtikinėjimai“. Iš pasakojimo konteksto galima suprasti, kad tai nebuvo garbingi ir autoritetingi Bažnyčios įgalioti žmonės. Jie tiesiog šantažavo Antiochijos krikščionis. Kodėl dabar, o ne anksčiau iškilo ši problema? Nei Petras, krikštydamas šimtininką Kornelijų su visa šeima, nei Antiochiją bei Kiprą evangelizavę helenistai, nei Pilypas, pakrikštijęs etiopą eunučą, nei Paulius su Barnabu evangelizuodami Mažonoje Azijoje nereikalavo pagonių apipjaustymo. Veikiausiai sukilo kai kurių judėjų krikščionių pavydas matant, kaip išnyksta jų, kaip pažado sūnų, privilegijuota padėtis, o Mozės įstatymo laikymasis, prie kurio jie tebebuvo prisirišę, praranda svarbą. Galima įžvelgti ir istorinių priežasčių. 49-aisiais metais imperatorius Klaudijus ištrėmė iš Romos visus žydus, tarp jų ir krikščionis. Šios krizės akivaizdoje natūrali reakcija buvo stengtis stiprinti judaizmo bloką.

Kad ir kaip ten būtų, žydžiojančių krikščionių įtaka sukėlė įtampą Bažnyčioje, ir Antiochijos bendruomenė nutarė pasiųsti Paulių ir Barnabą su kitais broliais į Jeruzalę. Beje, buvę pagonys aiškiai pripažįsta Jeruzalės Bažnyčios primatą ir nori patikėti ginčo sprendimą „apaštalam ir vyresniesiems“. Pirmasis susirinkime kalba apaštalu vyresnysis Petras. Jis pasidalija Cezarėjos patirtimi, kur buvo liudininkas, kaip Šventoji Dvasia išsilieja pagonims. Paulius ir Barnabas taip pat papasakoja apie visus Dievo nuveiktus stebuklus tarp pagonių. Jeruzalės Bažnyčios vadovas Jokūbas visiškai pritaria Petru dėl problemos esmės ir drauge pasiūlo tokią sprendimo formą, kuri leistų neatstumti ir judėjų krikščionių. „Šventajai Dvasiai ir mums pasirodė teisinga“. Ši formuluotė atskleidžia, kad apaštalu kolegijos autoritetas grindžiamas Šventąja Dvasia. Iš pagonių kilusiems krikščionims pasiūloma laikytis ne apipjaustymo, o tam tikrų apribojimų dėl maisto.

Iš judėjų kilę krikščionys dar laikydavosi Mozės įstatymų draudimų. Antiochijoje jų bendruomenė valgydavo atskirai nuo pagoniškos kilmės krikščionių. Jokūbo pasiūlytas sprendimas turėjo padėti išspręsti šią problemą ir kurti vienybę tarp skirtingos kilmės krikščionių. Judėjai krikščionys Jokūbo apribojimuose galėjo lengvai atpažinti tai, kas pagal tradiciją saistė Izraelyje gyvenusius svetimšalius. Tačiau taikdariai sprendimai nenuginklavo atkaklaus žydžiojančiųjų spaudimo, kurį teko patirti tiek Pauliui, tiek Petru. Įtampa tarp skirtingos kilmės krikščioniškųjų bendruomenių sumažėjo po Jeruzalės sugriovimo. Priešpaskutiniame, 21-ajame, Apreiškimo knygos skyriuje vaizduojama triumfuojanti Bažnyčia, tobula ir galutinė sandora su Sužadėtiniumi Kristumi. Šiame regėjime aprašoma mesijinė, apaštališkoji Bažnyčia, tačiau pabrėžiama, kad tai yra ta pati Bažnyčia. Ji nusileidžia iš dangaus, nes jos kilmė yra dieviška; ji jau nušviesta Dievo šlovės. Įspūdingiausias Šventojo miesto bruožas yra jo spinduliavimas – jis atspindi paties Dievo šlovę. Jeruzalės aprašymas įkvėptas pranašo Ezekielio, kuris Babilono tremtyje po Šventojo miesto ir Šventyklos sugriovimo savo vaizduotėje atkuria būsimąją Jeruzalę (Ez 48). Jonas panašiai vaizduotėje kuria apaštališkąją Jeruzalę, nors miestas po 70 m. jau sugriautas romėnų kariuomenės. Nuo šiol tikroji Jeruzalė yra Bažnyčia. Bažnyčia yra visuotinė, ji atverta visiems į keturias pasaulio šalis. Bažnyčia yra apaštališka: jos pamatuose įrašyti dvylikos apaštalu vardai. Bažnyčia yra Dievo buvimas ženklas tarp žmonių. Beje, Ezekielis apie Šventąjį miestą rašė: „Miesto vardas nuo tos dienos bus: ‘Ten yra Viešpats’“ (Ez 48, 35). Šiam Viešpaties buvimui nebereikia iš akmenų žmogaus rankomis pastatytos šventovės. Prisiėkėlusiojo šventovė yra „Kristaus kūnas“. Dievas nuo šiol tiesiogiai pasiekiamas. Atėjo momentas, apie kurį Jėzus sakė samarietėi: „Tikrieji garbintojai turi šlovinti Dievą dvasia ir tiesa“. Bažnyčia ženklina Dievo buvimą savo šviesa, kurios šaltinis yra Avinėlis.

Evangelijoje skaitoma Jėzaus atsisveikinimo kalba po Paskutinės vakarienės. Jėzus guodžia sutrikusius apaštalus, žadėdamas savo regimą buvimą pakeisti neregimu, jau trejybiniu buvimu. Jis drauge su Tėvu žada apsigyventi apaštaluose – taip pat mumyse. „Apsigyvenimas“ Jono teologijoje reiškia vidinį Dievo karalystės buvimą. Šventoji Dvasia bus atsiųsta kaip Globėja. Jėzus atskleidžia Tėvo ir Sūnaus ryšį su Dvasia. Meilė minima kaip ištikimybės Žodžiui šaltinis ir kaip kelias, vedantis pas Tėvą.

Popiežius Jonas Paulius II

Laiškas kunigams 2004 m. Didžiojo ketvirtadienio proga

Brangūs Kunigystės broliai!

Džiaugsmo ir meilės dvasia skiriu jums šiuos žodžius Didžiojo ketvirtadienio proga, tęsdamas prieš dvidešimt penkerius metus pradėtą tradiciją, kai pirmąkart švenčiau Velykas tapęs Romos vyskupu. Šis laiško pavidalo susitikimas, turintis ypatingą brolystės aspektą dėl mūsų bendro dalyvavimo Kristaus kunigystėje, vyksta šios šventos dienos, išsiskiriančios dviem reikšmingomis apeigomis – rytinėmis Krizmos Mišiomis ir vakaro Mišiomis *in cena Domini*, – liturginiame kontekste.

Pirmiausia mąstau apie jus, susibūrusius vyskupijų katedrose apie savo vyskopus, siekiančius atnaujinti savo kunigystės pažadus. Šios iškalbingos apeigos vyksta po šventųjų aliejų, ypač Krizmos, palaiminimo ir gerai įsiterpia į šventimą, kuriame pasirodo sakramentais pašventintos ir pasiūstos skleisti pasaulyje mielą Išganytojo Kristaus kvapą (plg. 2 Kor 2, 14–16) kunigiškosios tautos, Bažnyčios, atvaizdas.

Atėjus vakarui regiu jus, įžengiančius į Vakarienes menę pradėti Velykų tridienio. Būtent į tą „aukštutinį kambarį“ (Lk 22, 12) Jėzus mus iš naujo kviečia kiekvieną Didįjį ketvirtadienį, ir būtent čia ypač trokštu su jumis susitikti, mylimi kunigystės broliai. Paskutinės vakarienes metu gimėme kaip kunigai – štai kodėl gražu ir tinkama susitikti Vakarienes menėje, su dėkingumu atmenant mus vienijančią kilnią misiją.

2. Buvome pagimdyti Eucharistijos. Tai, ką sakome apie visą Bažnyčią, kuri, kaip kartojau paskutinėje enciklikoje, „*de Eucharistia vivit*“, tinka ir tarnybinei kunigystei apibūdinti: ji kyla, gyvuoja, veikia ir duoda vaisius „*de Eucharistia*“ (plg. Tridento Susirinkimas, XXII sesija, kan. 2: DS 1752). „Nėra Eucharistijos be kunigystės, lygiai kaip be Eucharistijos nėra kunigystės“ (Dovana ir paslaptis. Mano kunigystės penkiasdešimtosioms metinėms, Vilnius, 1997, p. 78).

Kunigystės tarnyba, kurios niekuomet nedera traktuoti vien kaip funkcionalumo aspekto, nes ji apima „buvimo“ plotmę, suteikia kunigui galią veikti *in persona Christi* ir pasiekia viršūnę duonos ir vyno konsekracijos momentu, kartojant Jėzaus gestus ir žodžius, išstartus per Paskutinę vakarienę.

Tos ypatingos tikrovės akivaizdon stojame nustebę ir suglumę: su koku maloningu nuolankumu Dievas panorėjo tokiu būdu susijungti su žmogumi! Jei su jauduliu sustojame prie Prakartėlės, apmąstydami Žodžio Įsikūnijimą, kokie jausmai turėtų mus apimti prieš altorių, ant kurio per vargingas kunigo rankas Kristus laike sudabartina savo Auką? Mums belieka tik suklupti ant kelių ir tyliai adoruoti tą didžiausią tikėjimo slėpinį.

3. „*Mysterium fidei*“, – paskelbia kunigas po konsekracijos. Tikėjimo slėpinys yra Eucharistija, tačiau nuosekliai imant ir pati kunigystė yra tikėjimo slėpinys (Dovana ir paslaptis, p. 78). Tas pats pašventinimo ir meilės slėpinys, kuris yra Šventosios Dvasios darbas, per kurį duona ir vynas tampa Kristaus Kūnu ir Krauju, veikia kunigo asmenyje Kunigystės šventimų momentu. Egzistuoja ypatingas tarpusavio ryšys tarp Eucharistijos ir Kunigystės, grįžtamasis ryšys, vedantis į Vakarienes menę: kalbama apie du tuo pat metu įsteigtus sakramentus, neatskiriama susijusius iki pasaulio pabaigos.

Čia susiduriame su tuo, ką pavadinau „apaštališkuoju Eucharistijos pobūdžiu“ (plg. *Ecclesia de Eucharistia*, 26–33). Eucharistijos – lygiai kaip Susitaikinimo – sakramentas buvo Kristaus patikėtas apaštalams, o per juos ir jų įpėdinius perduodamas iš kartos į kartą. Pradėdamas viešąjį gyvenimą, Mesijas pašaukė Dvylika ir paskyrė juos, „kad jie būtų kartu su juo ir kad galėtų siųsti juos skelbti žodžio“ (Mk 3, 14–15). Paskutinės vakarienes metu „buvimas kartu su Jėzumi“ apaštalams tapo aukščiausia patirtimi. Švėsdamas Velykų vakarienę ir įsteigdamas Eucharistiją, dieviškasis Mokytojas atbaigė jų pašaukimą. Tardamas: „Tai darykite mano atminimui“, jis užantspaudavo apaštalų misiją eucharistiniu antspaudu ir sakramentinėje komunijoje vienydamas apaštalus su saviimi, įpareigojo juos įamžinti šį šventą gestą.

Tardamas žodžius: „Tai darykite...“, Kristus mintimi apėmė apaštalų įpėdinius, kurie, dalydami Gyvybės maistą iki pasaulio pakraščiu, turi tęsti jų misiją. Taigi Vakarienes menėje mes, brangūs kunigystės broliai, taip pat tam tikra prasme buvome pašaukti asmeniškai, vienas po kito, „meile“ (plg. Krizmos Mišių dėkojimo giesmė), kad iš

šventų ir garbingų Viešpaties rankų gautume eucharistinę Duoną, kurią turime dalyti kaip pastiprinimą Dievo tautai, keliaujančiai laiko *keliais į Tėvynę*.

4. Eucharistija, kaip ir Kunigystė, yra Dievo dovana, „iš esmės pranokstanti bendruomenės galią“, kuri „gaunama per apaštalus siekiančią vyskupų ipėdinystės grandinę“ (plg. *Ecclesia de Eucharistia*, 29). Vatikano II Susirinkimas moko, jog „tarnaujantysis kunigas savo turima šventąja galia <...>, atstovaudamas Kristaus asmeniui, įvykdo eucharistinę auką ir visos tautos vardu atnašauja ją Dievui“ (*Lumen gentium*, 10). Tikinčiųjų sambūris, suvienytas tikėjime ir Šventojoje Dvasioje, taip pat praturtintas gausių dovanų, nors ir sudaro vietą, kur Kristus „visuomet yra su [Bažnyčia], ypač liturginiuose veiksmuose“ (plg. *Sacrosanctum Concilium*, 7), pats negali nei „atlikti“ Eucharistijos, nei „pasisukti“ tarnybini kuniga.

Todėl krikščioniškoji tauta teisingai elgiasi, viena vertus, dėkodama Dievui už Eucharistijos ir Kunigystės dovaną, o kita vertus, nepaliaudama melstis, kad Bažnyčioje niekuomet nepristigtų kunigų. Kunigų niekuomet nėra pakankamai, žvelgiant į didėjančius evangelizacijos ir sielovados poreikius. Kai kuriose pasaulio dalyse kunigų stygius ypač stipriai jaučiamas, nes jų gretos retėja esant nepakankamai kartų kaitai. Kitose vietose, ačiū Dievui, matomas viltingas pašaukimų pavasaris. Be to, Dievo tauta vis aiškiau suvokia, jog būtina melstis ir aktyviai veikti siekiant pašaukimų į kunigystę ir pašvęstąjį gyvenimą.

5. Pašaukimai yra Dievo dovana, ir jų reikia nepaliaujamai prašyti. Pagal Jėzaus kvietimą būtina pirmiausia prašyti pjūties Viešpatį, kad pasiųstų darbininkų į savo pjūtį (plg. *Mt 9, 37*). Būtent malda, sustiprinta tylią kančios auka, yra pirmutinė ir veiksmingiausia pašaukimų sielovados priemonė. Melstis reiškia nukreipti žvilgsnį į Kristų, pasitikint, kad iš jo vieno, vienintelio Aukščiausiojo kunigo ir iš jo dieviškos aukos, Šventajai Dvasiai veikiant, gausiai kyla kiekvienu laiku Bažnyčios gyvenimui bei misijai reikalingi pašaukimų daigai.

Likime Vakarienes menėje, kontempliuodami Išganytoją, kuris per Paskutinę vakarienę įsteigė Eucharistiją ir Kunigystę. Tą šventą naktį jis pašaukė vardu kiekvieną visų laikų kunigą. Jo mylintis ir žvelgiantis į ateitį žvilgsnis krypo į kiekvieną iš jų, – žvilgsnis, panašus į tą, kuris sustojo ties Simonu ir Andriejumi, ties Jokūbu ir Jonu, ties buvusiu po figmedžiu Natanaeliu, ties sėdėjusiu už mokesčių stalo Matu. Jėzus pašaukė mus ir toliau įvairiais būdais šaukia daugybę kitų, kviesdamas tapti jo tarnais.

Kristus nesiliauja ieškojęs ir šaukęs iš Vakarienes menės: ten yra tikrosios kunigystės pašaukimų sielovados pradžia ir amžinas šaltinis. Broliai, už šią sielovadą turime jaustis pirmiausia atsakingi, būdami pasirengę padėti tiems, kuriuos jis nori susieti su savo Kunigyste, kad jie galėtų didžiadvasiškai atsiliepti į jo kvietimą.

Pirmiausia labiau negu bet kuri kita sielovados iniciatyva būtina mūsų asmeninė ištikimybė. Svarbus mūsų šliejimasis prie Kristaus: mūsų puoselėjama meilė Eucharistijai; užsidegimas ją švenčiant; maldingumas ją adoruojant; uolumas, su kuriuo dalijame ją broliams, ypač ligoniams. Aukščiausiasis Kunigas Jėzus ir toliau asmeniškai kviečia darbininkus į savo vynuogyną, tačiau nuo pat pradžios jis troško mūsų aktyvaus bendradarbiavimo. Mylintys Eucharistiją kunigai gali perteikti vaikams ir jaunimui tą „eucharistinę nuostabą“, kurią troškau pažadinti enciklika *Ecclesia de Eucharistia* (plg. Nr. 6). Būtent jie gali patraukti juos kunigystės keliu, kaip galėtų patvirtinti mūsų pašaukimo istorija.

6. Brangūs Kunigystės broliai, atsižvelgdami į tai, be kitų iniciatyvų, ypatingą dėmesį skirkite rūpinimuisi ministrantais, kurie yra tarsi kunigystės pašaukimų „daigynas“. Jūsų vedama ministrantų grupė parapijos bendruomenėje gali žengti geru krikščioniškosios brandos keliu, sudarydama beveik savotišką proseminariją. Mokykite parapiją, kuri yra šeimų šeima, išvelgti ministrantuose savo sūnus, tarsi „vynmedžio atžalas“ prie Kristaus, Gyvybės Duonos, stalo (*Ps 128, 3*).

Rūpinkitės ministrantų grupe, naudodamiesi jautresnių šeimų ir katechetų pagalba, kad per tarnybą prie altoriaus kiekvienas jų mokytųsi kuo labiau mylėti Jėzų, atpažinti jo tikrą buvimą Eucharistijoje, išgyventi liturgijos grožį. Dera remti ir puoselėti visas dėl ministrantų organizuojamas vyskupijų arba sielovadinių regionų lygmeniu iniciatyvas, visuomet atsižvelgiant į skirtingą amžių. Vyskupiškosios tarnystės metu Krokovoje galėjau suvokti, kokių gausių vaisių duoda atsidėjimas jų žmogiškajam, dvasiniam ir liturginiam ugdymui. Kai maži berniukai ir jaunuoliai su džiaugsmu ir entuziazmu eina altoriaus tarnybą, jie savo bendraamžiams iškalbingai liudija Eucharistijos kilnumą ir grožį. Dėl jų amžiui būdingos ypatingos kūrybinės vaizduotės, taip pat dėl kunigų ir vyresniųjų draugų pavyzdžio bei mokymo net ir patys mažiausi gali augti tikėjimu ir žavėtis dvasine tikrove.

Galiausiai taip pat nepamirškite, jog pirmieji Jėzaus, Aukščiausiojo Kunigo, „apaštalai“ esate jūs patys: jūsų liudijimas yra svaresnis negu bet kokios kitos priemonės ar pagalba. Reguliariame sekmadieninių ir kasdienių celebra-

vimų ritme ministrantai sutinka būtent jus, mato, kaip jūsų rankose „įvyksta“ Eucharistija, jūsų veide jie skaito slėpinio atšvaitą, jūsų širdyje jaučia didesnės meilės kvietimą. Būkite jiems tėvai, mokytojai ir eucharistinio maldingumo bei gyvenimo šventumo liudytojai!

Brangūs broliai kunigai, jūsų ypatinga misija Bažnyčioje reikalauja, kad būtumėte Kristaus „bičiuliai“, ištvėrimingai kontempliuojantys jo veidą ir nuolankiai besimokantys Švenčiausiosios Mergelės Marijos mokykloje. Nepaliaujamai melskitės, kaip ragina apaštalas (plg. *1 Tes 5, 17*), ir akinkite tikinčiuosius melstis dėl pasaulimų, prašant ištvėrimės pašauktiesiems į kunigiškąjį gyvenimą ir visų kunigų šventėjimo. Padėkite savo bendruomenėms vis labiau pamilti tą išskirtinę „dovaną ir slėpinį“ – tarnaujamąją kunigystę.

Maldingoje Didžiojo Keturtdienio atmosferoje prisimenu kai kuriuos Kristaus – Kunigo ir Aukos – litanijos kreipinius (plg. *Dovana ir paslaptis, p. 103–106*), šią litaniją daug metų kalbu su didele dvasine nauda.

*Iesu, Sacerdos et Victima,
Iesu, Sacerdos qui in novissima Cena formam sacrificii
perennis instituisti,
Iesu, Pontifex ex hominibus assumpte,
Iesu, Pontifex pro hominibus constitute,
Iesu, Pontifex qui tradidisti temetipsum Deo oblationem et
hostiam,
miserere nobis!
Ut pastores secundum cor tuum populo tuo providere
digneris,
ut in messem tuam operarios fideles mittere digneris,
ut fideles mysteriorum tuorum dispensatores multiplicare
digneris,
Te rogamus, audi nos!*

8. Kiekvieną iš jūsų ir jūsų kasdienę tarnybą patikiu Marijai, Kunigų Motinai. Rožinio maldoje penktasis Šviesos slėpinys veda mus Marijos akimis kontempliuoti Eucharistijos dovaną, stebintis meile „iki galo“ (*Jn 13, 1*), kurią Jėzus parodė Vakarienes menėje ir savo nuolankiu buvimu kiekviename tabernakulyje. Tegu Švenčiausioji Mergelė jus apsaugo nuo apsipratimo su slėpiniu, patikėtu į jūsų rankas. Be paliovos dėkodami Viešpačiui už ypatingą jo Kūno ir Kraujo dovaną, galėsite ištikimai išlikti savo kunigiškoje tarnyboje.

O tu, Aukščiausiojo Kunigo Kristaus Motina, visuo met išmelsk Bažnyčiai gausių ir šventų pašaukimų, ištikimų ir didžiadvasiškų altoriaus tarnų.

Brangūs broliai kunigai, linkiu jums ir jūsų bendruomenėms šventų Velykų ir iš širdies jus laiminu.

Iš Vatikano 2004 m. kovo 28 d., penktąjį gavėnios sekmadienį, dvidešimt šeštaisiais pontifikato metais

Popiežius jaunuoliams: „Nebijokite plaukti prieš srovę!“

(KAP) Verbų sekmadienį, švenčiant XIX pasaulinę jaunimo dieną, per Mišias Šv. Petro aikštėje popiežius Jonas Paulius II paragino jaunuolius kaip gelbinčios Dievo meilės simbolį toliau per pasaulį nešti didįjį Pasaulinių jaunimo dienų kryžių, popiežiaus jaunuoliams perduotą prieš 20 metų. Mišiose dalyvavo apie 50 tūkst. jaunų katalikų.

Per pamokslą popiežius priminė, kaip jis prieš 20 metų perdavė jaunuoliams 1983–1984 Šventųjų metų didįjį medinį kryžių, kad jie jį neštų per pasaulį. Nuo tada kryžius apkeliavo daugybę šalių visuose žemynuose. „Šio nepaprasto dvasinio nuotyčio 20-ųjų metinių proga atnaujinu tuometinę užduotį – patikiu jums Kristaus kryžių!“ – sakė popiežius. „Neškite jį į pasaulį kaip Jėzaus meilės žmonijai ženklą visiems skelbdami, kad išganymas ir atpirkimas yra Kristuje“. Kryžiaus žinia nėra lengvai suprantama šiandienais laikais, kai materialinė gerovė ir patogumas skleidžiami kaip pirmutinės vertybės. Vis dėlto, anot popiežiaus, jaunuoliai neturėtų bijoti skelbti kryžiaus Evangelijos visomis aplinkybėmis. „Nebijokite plaukti prieš srovę!“ – ragino popiežius jaunuosius katalikus.

Velykos Vatikane

Krizmos Mišios

(KAP) Didžiojo ketvirtadienio Krizmos Mišiomis popiežius Jonas Paulius II pradėjo tridienio liturgiją. Šv. Petro katedroje aukotose šv. Mišiose dalyvavo daug kardinolų, vyskupų ir kunigų. Per pamokslą popiežius priminė ypatingus kunigiškojo gyvenimo reikalavimus. Kunigas turįs tarnauti žmonėms pavaduodamas Kristų. Popiežius pabrėžė, jog tikintieji trokšta, kad kunigai pirmiausia būtų „maldos vyrai“. „Tas, kuris mus sutinka, per mūsų žodžius ir darbus turi patirti Dievo meilę ir gailestingumą“, – sakė popiežius.

Paskutinės vakarienes Mišios

(KAP) Per Didįjį ketvirtadienį Šv. Petro katedroje švenčiamą Paskutinės vakarienes liturgiją popiežius Jonas Paulius II akcentavo, jog tikrai Bažnyčia, kurioje labiausiai vertinama meilė Eucharistijai, „užtenkamai duoda šventų kunigiškųjų pašaukimų“. Eucharistijos šventimas esąs „atminimas“ pilnatviška šio žodžio prasme. Dieviškojo Žodžio tapimas žmogumi Marijos išciuose ir jo buvimas Eucharistijoje pavaldus tai pačiai „meilės logikai“. „Žvelgdami į Kristų, įsteigusį Eucharistiją, iš naujo įsisąmoniname iššventinamosios kunigystės reikšmę Bažnyčioje“, – sakė Jonas Paulius II.

Kaip ir praėjusiais metais, kojų mazgojimo apeigas popiežius Jonas Paulius II patikėjo dviem artimiems ben-

dradarbiams. Pavaduodami popiežių, kojas kunigams mazgojo kardinolų kolegijos dekanas kardinolas Josephas Ratzingeris ir valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano. Apeigų metu buvo renkamos aukos sergantiems Ruandos ir Burundžio vaikams.

Kryžiaus kelias

(KAP) Didžiojo penktadienio vakarą, nepaisydamas blogo oro, popiežius Jonas Paulius II vadovavo tradiciniam Kryžiaus keliui Romos Koliziejuje. Tekstus šių metų Kryžiaus keliui parašė belgų vienuolis Andre Louf. Pirmasis kryžių paėmė popiežiaus vikaras Romos miestui kardinolas Camillo Ruini. Po jo iš vienos Romos šeimos kryžių paėmė jaunas kunigas iš Jungtinių Valstijų, vienuolė iš Burundžio ir galiausiai, prisimenant kovo 11 d. teroro aktus Madride, jauna moteris iš Ispanijos sostinės šį kryžių perdavė popiežiui, kuris jį laikė rankose per paskutinę stotį. Savo kalboje popiežius akcentavo prisikėlimo viltį: „Ši Žmogaus Sūnaus valanda, kurią išgyvename Didįjį penktadienį, įsispaudžia į mūsų dvasią bei širdį kaip meilės ir triumfo valanda. Dievo Sūnaus slėpinys visiems yra neišsemiamą vilties versmė. Ji guodžia ir stiprina. Ateina prisikėlimo valanda“. Kryžiaus kelias per televiziją buvo transliuojamas į 43 šalis.

Per Didžiojo penktadienio liturgiją popiežiaus pamokslininkas kun. Raniero Cantalamessa svarstė prievartos temą: „Prievartos problema mus kankina ir baugina. Šiandien prievarta išrado naujų ir baisių žiaurumo bei bukaprotiškumo formų. Net srityse, kurios iš tiesų turėtų būti kovos su prievarta priemonė, – sporte, mene ir meilėje. Mus, krikščionis, šokiruoja smurtavimas ir žudymas Dievo vardu. Kristus taria galutinį ne prievartai“. Kristus, pasak pamokslininko, priešpriešina prievartai ne tik neprievartingumą, bet daug daugiau: atleidimą, nuolankumą ir ro-

mumą. Cantalamessa ragino tikinčiuosius melstis už teroristus. Atsilyginimas tuo pačiu nėra išeitis. „Net tie, kurie kažkada manė, kad prievarta yra istorijos raugas, šiaudien pakeitė nuomonę ir dabar aukština taiką. Nes prievarta gimdo naują prievartą“.

Velyknakčio liturgija

(KAP) Kartu su 24 kardinolais, taip pat su prie Šventojo Sosto akredituotais pasiuntiniais bei tūkstančiais tikinčiųjų švęsdamas Kristaus prisikėlimo Mišias Šv. Petro katedroje, popiežius pabrėžė, jog Velyknakčio liturgija pagrįstai laikoma liturginių metų „širdimi“. Šv. Mišių metu buvo pakrikštyti septyni suaugusieji iš Italijos, Japonijos ir Togo.

Per pamokslą popiežius pabrėžė, kad Bažnyčia yra „didelė keliaujanti tauta, nepripažįstant rasės, kalbos ir kultūros sienų“. Ši tauta „nuo Abraomo pašaukta tikėjimui“ ir skirta būti palaiminimu žemės tautoms. Jonas Paulius II ragino krikščionis, būnant tikriems Jėzaus buvimu, nebijoti jokių sunkumų bei kliūčių. Popiežius Jonas Paulius II pats uždegė Velykų žvakę. Tūkstančiai tikinčiųjų savo nedidelėmis žvakėmis pavertė Šv. Petro katedrą šviesos jūra. Sakydamas homiliją, apie šviesą kalbėjo ir Jonas Paulius II: „Šviesa to, kuris kaip pirmas iš užmigusių prikeltas iš numirusių, leidžia šiai išsimintinai nakčiai sušvisti kaip dienai. Šią naktį visa Bažnyčia budi ir išimastydama peržvelgia esmines Dievo atperkamojo įsikišimo stotis“.

Jono Pauliaus II Velykų žinia

Velykų dieną popiežius Jonas Paulius Šv. Petro aikštėje aukojo Velykų Mišias, kuriose dalyvavo apie 100 tūkst. maldininkų iš viso pasaulio. Savo Velykų žinioje popiežius sakė:

„1. *Resurrexit, alleluia!* – Jis prisikėlė, aleliuja! Ir šiais metais džiugi

Velykų žinia, galingai suskambėjusi šios nakties vigilijoje, stiprina mūsų viltį. Kam ieškote gyvojo tarp mirusiųjų? Nėra jo čia, jis prisikėlė (Lk 24, 5–6). Taip angelas drąsina prie kapo atskubėjusias moteris. Tą pat mums, trečiojo tūkstantmečio vyrams ir moterims, kartoja Velykų liturgija: Kristus prisikėlė, Kristus gyvas tarp mūsų! Dabar jo vardas gyvasis, mirtis jam nebeturi galios (plg. Rom 6, 9).

2. *Resurrexit!* Šiandien, žmogaus Atpirkėjau, Tu pergalingai keliesi iš kapo, kad ir mums, nerimaujantiems dėl daugybės grėsmingų šešėlių, pasiūlytum savąjį džiaugsmo ir taikos troškimą. Į Tave, Kristau, mūsų Gyvenime ir mūsų Vadove, gręžiasi gundomieji baimės ir nevilties, kad išgirstų nenuviliančios vilties žinią. Šią Tavo pergales prieš mirtį dieną žmonija randa Tavyje, Viešpatie, drąsos solidarai priešintis daugybei ją kankinančių blogybių. Pirmiausia ji randa jėgų pažvelgti į akis nežmoniškam ir, deja, plintančiam terorizmo reiškiniui, kuris neigia gyvenimą ir į daugelio uolių bei taikių žmonių kasdienybę neša skausmą ir netikrumą. Tavo išmintis teapšviečia geros valios žmones būtinoje kovoje su šia rykšte.

3. Tegu nacionalinių ir tarptautinių institucijų darbas padeda greičiau įveikti dabartinius sunkumus ir skatina žengimą tvaresnės ir taikingesnės pasaulio tvarkos link. Tebūna pastiprintos ir paremtos pasaulio vadovų pastangos patenkinamai išspręsti tebesitęsiančius konfliktus, krauju apipilančius kai kurias Afrikos sritis, Iraką ir Šventąją žemę. Daugelio brolių Pirmagimi, leisk visiems, laikantiems save Abraomo sūnumis, atrasti juos vienijančių broliškumą ir paskatink juos imtis bendradarbiavimo ir taikos darbų.

4. Įsidėmėkite visi, kuriems rūpi žmogaus ateitis! Klausykitės, geros valios vyrai ir moterys! Keršto pagunda teužleidžia vietą drąsai at-

leisti; gyvybės ir meilės kultūra tesugriauna mirties logiką; pasitikėjimas vėl teatveria erdvę tautų gyvenimui. Mūsų ateitis yra viena, todėl visiems tenka užduotis ir pareiga statydinti ją su kantriu ir sąžiningu įžvalgumu.

5. Viešpatie, pas ką mes eisime?! Tu, kuris nugalėjai mirtį, Tu vienintelis turi amžinojo gyvenimo žodžius (*Jn 6, 68*). Į Tave, kupina pasitikėjimo, kyla mūsų malda, virstanti maldavimu paguosti tokios daugybės smurto aukų šeimos narius. Padėk mums nepaliaujamai darbuotis dėl teisingesnio ir vieningesnio pasaulio, kuri pradėjai savo prisikėlimu. Vykdančius šią užduotį, mus lydi ta, kuri įtikėjo, jog išsipildys, kas Viešpaties jai pasakyta (*Lk 1, 45*). Palaiminta esi, Marija, tylioji Velykų vyksmo liudytoja! Prisikėlusio Nukryžiuotojo motina, kuri skausmo ir mirties valandą išlaikė vilties liepsną, pamokyk ir mus šio praeinančio pasaulio konfliktuose būti sąmoningais ir džiugiais amžinosios gyvenimo ir meilės žinios, kurią pasauliui atnešė prisikėlęs Atpirkėjas, liudytojais.“

Popiežius akcentavo nešališkų istorinių tyrimų svarbą

(KAP) Popiežiaus Jono Pauliaus II požiūriu, nešališki istoriniai tyrimai „būtinai“ norint griauti tautas skiriančias sienas ir kurti darnų bendrą gyvenimą. Žinioje Popiežiškajam istorijos mokslų komitetui jo 50-ųjų metinių proga popiežius pabrėžė, jog praeityje dėl „šališkų tyrimų“ dažnai rasdavęsis abipusis priešiškas. To padarinys būdavo konfliktai, ligi šiandien trukdantys žmonėms bei tautoms siekti taikos ir broliško.

Popiežiškasis istorijos mokslų komitetas buvo įkurtas 1954 m. balandžio mėn., popiežiaujant Pijui II, ir tęsė jį nuo 1883 m. veikusios Kardinolinės istorijos mokslų komisijos darbą. Popiežiškasis komitetas bendradarbiauja su kitų šalių

istorijos ir mokslo akademijomis, rengia kongresus Bažnyčios istorijos temomis, kartais teikia popiežiui patarimus istorijos klausimais.

Popiežius taip pat akcentavo, jog Bažnyčia visais laikais nuodugnai domėjosi savo istorija. Vatikanas visada skatinęs istorijos mokslus. Ypač šiandien svarbu, kad būsimieji kunigai nuodugnai pažintų Bažnyčios istoriją. Krikščioniškosios tradicijos studijoms „absoliučiai būtinas“ geras graikų ir lotynų kalbų išmanymas. Be to bažnytinės tradicijos šaltiniai liktų uždari.

Aukojant iškilmingas Mišias Popiežiškojo istorijos mokslų komiteto 50 metų sukakties proga valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano priminė, jog nuo klaidos neapsaugota nė Bažnyčia. „Bažnyčią sudaro žmonės, o ne angelai. Kiekvienas žmogus ribotas ir neapsaugotas nuo klaidos ir nuodėmės. Tačiau būtent tai lemia, kad Bažnyčios slėpinys geriau atsiveria tyrinėtojo akims. Žmogaus klystamumas vis iš naujo verčia klausiti dėl Bažnyčią palaikančios vidinės jėgos ir šios institucijos pastovumo amžių raidoje“, – kalbėjo kardinolas.

Biblija rodo kelią į laimę

Pasak popiežiaus Jono Pauliaus II, Biblijoje Dievas ne tik apreiškia save, bet ir parodo kelią į laimę. Per audienciją Popiežiškosios Biblijos komisijos visuotinio susirinkimo dalyviams, balandžio viduryje nagrinėjusiems Biblijos ir moralės santykio temą, popiežius sakė, jog „per Bibliją Dievas kalba bei save apreiškia ir suteikia žmogaus elgesiui tvirtus pagrindus bei patikimas gaires“. Popiežius išvardijo pamatinius biblinės moralės momentus: „pažinti Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą; pripažinti jo beribį gerumą; dėkingai ir nuoširdžiai suvokti, kad visa, kas duodama gera, ir kiekviena

tobula dovana yra iš viršaus, ateina iš šviesų Tėvo; įžiūrėti dovanose Dievo mums paskirtas pareigas; elgtis visiškai suvokiant savo atsakomybę šiuo požiūriu“.

Per audienciją kreipdamasis į popiežių kardinolas Josephas Ratzingeris pabrėžė, jog „Biblijos ir moralės santykis“ yra esmingai svarbus. Šiandienėje visuomenėje, pasak jo, daug tikimasi iš nekonfesinės etikos, „vadinamosios pasaulietinės moralės, sukurtos vien proto ir nepriklausomos nuo jokio apreiškimo“. „Žmogaus protas neabejotinai įstengia pažinti ir formuluoti galiojančias moralės normas, – sakė kardinolas. – Tačiau jis yra trapus ir ribotas ir neįstengia nuskaidrinti sau savo kilmę ir galutinę prasmę, nes yra nuodėmingo žmogaus protas“. Todėl, norint iki galo suvokti žmogiškosios būklės moralinį turinį, būtinas tikėjimas. „Moralės įstatymas, – toliau kalbėjo kardinolas, – yra dieviškosios Išminties darbas“. Tai savotiška tėviška instrukcija, Dievo pedagogika. Tas įstatymas nurodąs žmogui elgesio taisykles, kurių laikantis galima pasiekti pažadėtą palaimą, ir iškeliaš aukštą blogį, nugręžiantį nuo Dievo ir jo meilės.

Šiuolaikinėje visuomenėje tikintysis gali susilaukti priešiško

Pasak popiežiaus Jono Pauliaus II, šiuolaikinėje visuomenėje, pamišusioje dėl „išorinės sėkmės“, tikintys gali atsidurti izoliacijoje, susilaukti paniekos, tačiau nenustoja vidinės ramybės, nes pasitiki Dievu.

Per balandžio 21 d. bendrąją audienciją popiežius sakė, jog tikinčiojo gyvenimą neretai lydi „įtampos ir konfliktai, kartais taip pat atmetimas ir net persekiojimai“. Teisus žmogaus elgesys, pasak Jono Pauliaus II, „erzina, nes yra išpėjimas arogantiškumui ir iškrypėliškumui“. „Tikintysis žino, jog nuoseklumas įstumia į izoliaciją ir net sužadina panieką ar priešišumą visuomenėje, dažnai savo vėliava

pasirenkančioje asmeninę naudą, išorinę sėkmę, turta, nežabotą malonumą“, – kalbėjo popiežius. Tačiau net tokiomis sąlygomis tikintysis išlaiko vidinę ramybę, nes pasitiki Dievu. „Dievas apgaubia savo tikintįjį ramybės horizontu, apsaugančiu nuo blogio triukšmo. Bendrystė su Dievu yra giedrumo, džiaugsmo, ramybės versmė; tai tarsi įžengimas į šviesos ir meilės oazę“, – sakė Jonas Paulius II.

Vatikanas kritikuoja nusižengimus religijos laisvei

(KAP) Vatikano atstovas arkivyskupas Silvano Tomasi Ženevoje balandžio pradžioje vykusioje Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijos sesijoje kritikavo didėjančius nusižengimus religijos laisvei. Dėl to daugiausia kaltos nevalstybinės grupės. Jos neretai sukursto padegti Dievo namus, išniekinti kapines, grasinti tikintiesiems, juos užpulti ar nužudyti, diskriminuoti religinius vadovus.

Kai kuriose srityse ir visuomenėse, anot arkivyskupo, žmonėms kliudoma pasirinkti ar pakeisti tam tikrą religiją. Tai tiesioginis teisės į religijos ir sąžinės laisvę pažeidimas. Vatikano atstovas taip pat kritikavo mėginimus išstumti religiją į privačių reikalų plotmę. Per tai religija praranda savo socialinį matmenį ir galimybę nedarant skirtumo padėti vargšams ir silpniesiems.

Gana subtili religinės nepakantos forma pasitaiko tada, kai tikėjimui ir religijai paneigiama teisė viešai reikšti požiūrį į elgesio normas ar moralinius principus. Ir sekuliariai valstybei privalu pripažinti teigiamą tikinčiųjų vaidmenį viešajame gyvenime, nes tai neatsiejama sveiko pliuralizmo ir autentiškos demokratijos dalis. Religijos savo ruožtu taip pat galėtų nepakartojamai prisidėti prie taikaus žmonių sugyvenimo, neleisdamos, kad pavieniai asmenys savo destruktinius tikslus dangstyti religija.

Kunigų pasaulyje per 40 metų nesumažėjo

(KAP) Per praėjusius 40 metų kunigų pasaulyje išliko beveik tiek pat, tačiau jų labai sumažėjo Europoje ir Šiaurės Amerikoje. Vatikane pristatydami popiežiaus laišką kunigams Didžiojo ketvirtadienio proga, Dvasininkijos kongregacijos prefektas kardinolas Dario Castrillonas Hoyosas ir šios kongregacijos sekretorius vyskupas Csaba Ternyakas pabrėžė, jog 1961 m. pasaulyje buvo 404 tūkst. kunigų, 2001 m. gruodžio 31 d. – 405 tūkst.

Tuo tarpu geografinis kunigų pasiskirstymas nuo 1961 m. pakito. Europoje kunigų sumažėjo nuo 250 859 iki 206 761, Šiaurės Amerikoje – nuo 71 725 iki 57 988. Azijoje kunigų padaugėjo nuo 25 535 iki 44 446, Afrikoje – nuo 16 541 iki 27 988. Per dvidešimt penkerius Jono Pauliaus II popiežiavimo metus seminaristų padaugėjo beveik du kartus – nuo 63 900 iki 113 000. Per pastaruosius 30 metų 14 procentų padaugėjo parapijų. Jų šiandien pasaulyje yra 216 736, iš jų 212 095 turi savo kunigą.

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
Šventaragio 4
LT-2001 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios
informacijos centras
Papilio 5, LT-3000 Kaunas

REDAKCINĖ KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ
Nariai: vysk. Jonas Boruta SJ
kun. Artūras Jagelavičius
kun. Leonas Povilas Zaremba SJ
kun. Lionginas Virbalas SJ
kun. Kęstutis Rugevičius
Vyskupijų atstovai:
vysk. Jonas Kauneckas
kun. Arūnas Poniškaitis
kun. Saulius Stumbras

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
Danguolė Misiukonienė / Klaipėda
Nijolė Puzanauskienė / Klaipėda
Laima Zimkienė / Šiauliai
Albina Saladūnaitė / Panevėžys
Elvyra Žeizienė / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio 5
LT-3000 Kaunas, Lietuva

TELEFONAI

Redakcija: 323 853
Platinimo tarnyba: 322 776
Faksas: 323 853
El. paštas: lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Studentų 48a
LT-3000 Kaunas

TIRAŽAS 1000 egz.

ISSN 1392-6098

© 2004, „Bažnyčios žinios“